

Virolahden Tulkit

Virolahden Tulkit ry
Sukuyhdistyksen
tiedotuslehti 20.6.2017

23

Virolahden Tulkit

23

Virolahden Tulkit ry • Sukuyhdistyksen tiedotuslehti • 20.6.2017

Sisältö

Puheenjohtajan mietteitä: Hyvää kesää sinulle hyvä sukuseuramme jäsen, ja onnea 100-vuotias Suomi-neitomme!	3
Sukukokous 5.8.2017	4
Esittelemme: Inkeri Rytönen	6
Kalaruokia: Hyvää hailista	10
Huovarin hailit	14
La Rochelière, majatalo Ranskassa	18
Itsenäisyysymme	28
Hammaspeikko	28
Ensimmäinen kirjani	29
Pakolaisuus: Sodilta turvaa etsimässä	30
Tarinoita: Nyt hallan tyttäret tanssivat	34
Mitä merkitsee olla suomalainen?	37
Sukuseurojen Keskusliiton kuulumisia:	
Sukuni 100 vuotta -muistelot	39
Suomi 100 vuotta	39
Kasvit muuttivat maailmaa: Kahvi Sanomista	40
Kesällä ja syksyllä 2017 tapahtuu:	
Suomi 100v Virolahdella	48
Kamarimusiikki soi jälleen kaakossa	49
Osta sukuseuran tuotteita	52
Jonnat & Donnat, Junnut & Jannut	54
Harrastukseni: Kohti maalia	55
Uusia jäseniä	59
In memoriam	59
Veljeni Jussi Hytin muistolle	60
Pekka Anttila	61
Antero Tulkki	62
Virolahden Tulkkien sukuseuran hallitus 2013–2017	63

Kuva Jaakko Liukkonen

Inkeri Rytönen on yksi sukuseuramme perustajajäsenistä. Hänestä lisää sivulla 6.

Huom! Irroitettava jäsenmaksulasku keskiaukeamalla

Toimituskunta:

Kimmo Tulkki, puheenjohtaja
Jaakko Liukkonen, päätoimittaja
Siru Ahopelto
Erkki Tulkki
Hannele Tulkki
Heikki Tulkki
Riku Tulkki

Virolahden Tulkit ry:n internet-sivut löytyvät osoitteesta: <http://virolahdentulkit.net/index.html>
Facebook: <https://www.facebook.com/Virolahden-Tulkit-ry-137413579768713/>

PUHEENJOHTAJAN MIETTEITÄ

Hyvää kesää sinulle, hyvä sukuseuramme jäsen ja onnea 100-vuotias Suomi-neitomme!

Suomi ei ole vain maa-alue. Suomi on kansakunta, joka koostuu ihmisistä, jotka maa-alueetta asuttavat. Ne ihmiset olemme me, itse kukin arvokas yksilö, jotka kukin kannamme kortemme "yhteiseen kekkoon".

Yksilö itse on vähän kuin lastu laineilla, mutta kuuluminen perheeseen, sukuun, yhteisöön antaa yhteyden. Se luo merkityksen. Samoin on tämän meidän sukuseuramme tarkoitus lisätä yhteenkuuluvaisuutta samoista esivanhemmista polveutuneiden yksilöiden välille.

Yhteenkuuluvuutta korostaa myös yhteinen tekeminen. Tässä lehdessä löydät kutsun osallistua Virolahden Mäkipirtillä lauantaina 5.8.2017 sukukokoukseen. Neljän vuoden välein järjestettävässä sukukokouksessa käydään läpi edellinen ja päätetään tulevasta nelivuotiskaudesta. Ennen kaikkea syödään, nautitaan vähän ohjelmasta ja erityisen hyvästä seurasta. Olet tervetullut!

Päaset tässä lehdessä mukaan moniin mielenkiintoisiin tarinoihin. Lehdessä on mm. yhdistyksemme erään perustajajäsenen ja pitkäaikaisen hallituksen jäsenen Inkeri Rytönen haastattelu. Muuta mainitakseni: perinneruoasta hailista on parikin juttua, Reetta Väänänen aina niin odotettuja pakinoita, mielenkiintoinen juttu "maantieteellisesti kaukaisen sukulaisemme" Anneli Tulkin kertomus Ranskassa pitämästään majatalosta La Roselière sekä paljon muuta.

Sosiaalinen mediamme on myös edelleen myötätulessa. Facebook-ryhmässämme on nyt 79 tykkääjää! Se on mielestäni ihan hyvä luku kuitenkin suhteellisen pie-

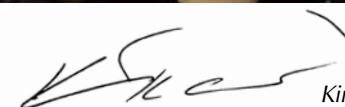
nessä suvussa. Ryhmä toimii nopeana viestin ja kuulumisten välityskanavana kotisivujemme ja tämän kerran vuodessa ilmestyvän tiedotuslehtemme ohella. Anna mielellään omakin panoksesi ryhmässä kehittääksemme foorumista mahdollisimman vuorovaikutteisen ja yhteisöllisen median jäsenistölle. Kotisivumme antaa hyvää tietoa esipolvistamasta ja yhdistyksen virallisesta toiminnasta.

Toivon, että viihdyt sekä tämän useasti palkitun lehtemme että "some-yhteisömme" seurassa – ja että näemme runsain joukoin Mäkipirtillä elokuussa!

Hyvää kesää Sinulle ja läheisillesi!

Kuva Jaakko Liukkonen

Kimmo Tulkki

Virolahden Tulkit ry:n Sukukokous

lauantaina 5.8.2017

Virolahden Tulkkien yhdeksäs sukukokous
pidetään lauantaina 5.8.2017 klo 12.00 Virolahdella
Pihlajan Mäkipirtillä, Mäkipirtintie 258.
Ruokailu alkaa klo 12.00 ja varsinainen sukukokous klo 13.00
Tervetuloa!

KOKOUKSEN OHJELMA JA AIKATAULU

Klo 12.00 Ruokailu Mäkipirtillä, ruokailuun
on varattu aikaa 1 tunti.

Klo 13.00 Varsinainen sukukokous alkaa
Avaussanat Kimmo Tulkki
Kymenlaakson laulu
Puhe: Heidi Koskela
Musiikkiesitys: Marianne Tulkki
Kokous esityslistan mukaisesti

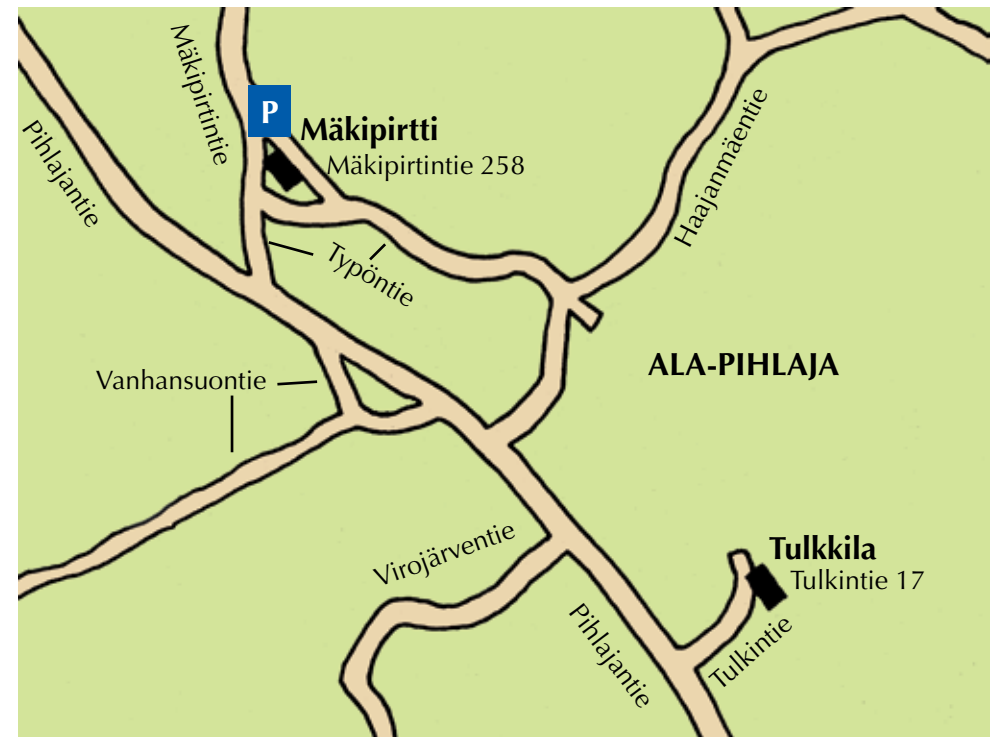
Kokouksen päätteeksi
lauletaan Karjalaisten laulu
Kahvitarjoilu ja vapaata seurustelua

ILMOITTAUTUMINEN JA OSALLISTUMISMAKSU

Sukukokoukseen osallistuminen pyydetään
ilmoittamaan 10.7.2017 mennessä talouden-
hoitaja Juha Tulkille, Tulkintie 9, 49960 Ala-
Pihlaja, puhelin 044 3046 230, sähköposti
juha.tulkki@gmail.com

Sukukokouksen osallistumismaksu, joka
sisältää ruokailun, on 15 vuotta täyttäneiltä 30
euroa ja 7-14-vuotiailta 15 euroa. Alle 7-vuoti-
ailta ei peritä osallistumismaksua. Osallistumis-
maksut maksetaan 10.7.2017 mennessä Viro-
lahden Tulkkien tilille FI72 5172 3340 0073 14.

Ajo-ohje: Käänny Pihlajantieltä Typöntielle, ylitä joen silta ja jatka suoraan Mäkipirtintietä
(Typöntie kääntyy sillan jälkeen oikealle). Mäkipirtti on rinteessä etuoikealla.

Inkeri Rytönen

Inkeri Rytönen kuuluu äidin puolelta Tahvo Tulkin sukuhaaraan. Hän on yksi sukuseuramme perustajajäsenistä ja toimi pitkän aikaa sen hallituksessa.

Lähdin aikaisin aamulla Vantaalta ajamaan kohti Kristiinankaupunkia. Olin sopinut Inkerin kanssa, että olen paikalla puolen päivän tienoissa. Olin hänen pihallaan paria minuuttia vailla 12. Matkaa suuntaansa ker-tyi yli 380 km, enkä ollut mitenkään tarkas-

Sirkku Harju ja Inkeri Rytönen (oikealla esiliina päällään) Kiiskilahdessa.

ti suunnitellut aikatauluani. Aina iloinen ja energinen Inkeri tuli minua pihalle vastaan, siirryimme sisälle - ja juttua alkoi tulemaan.

Olet syntynyt ja viettänyt lapsuuttasi Virolahdella.

– Kyllä, ja tarkemmin Kiiskilahdella. Isäni Juho Rytönen ja äitini Oili (os. Tulkki) olivat opettajina Kiiskilahden koululla. Isä oli yläkoulun opettaja ja äiti alakoulun. Minäkin olin äitini oppilaana ja hän piti minua lujilla, eli vaati enemmän kuin muilta. Jouduin jopa jälki-istuntoon.

Jouduitte lähtemään kaksi kertaa evakkoon. Mitä muistoja sinulla on näistä?

– Ensimmäisestä evakkoreisusta en muista paljon mitään, mutta toisesta muistan. Meidät tuotiin härkävaunuissa Halikkoon. Meidät otettiin tosi hyvin vastaan, jos sitä verrataan ensimmäiseen kertaan.

Evakkolapsia tuli paljon, joten koluikäisten lasten määrä moninkertaistui. Isää ja äitiä pyydettiin opettajaksi, isä opetti yläkoulua ja äiti alakoulua. Asuimme aluksi alakoulun yläkerrassa. Koulut olivat suuria, mutta uusi koulukin jouduttiin rakentamaan. Siihen kouluun isäni ja äitini siirtyivät opettajiksi. Rakensimme sinne myöhemmin omakotitalon.

Mitä lähdit opiskelemaan?

– Olin 12- tai 13-vuotias, kun menin kotalouskeskikouluun Aitooseen. Meillä oli muutama tunti koulua, ja loppuajan jouduimme tekemään kaikkia maatalon töitä. Olin siellä 3-4 vuotta, ja lähdin kesken pois.

Veljeni oli töissä Moskovassa Suomen suur-
lähetystössä. Vuonna 1962 menin hoitamaan
hänen talouttaan ja lapsiaan. Viivyin siellä
vuoden verran,

Muistan, kun lähetystössä vietettiin Suo-
men itsenäisyyspäivää. Olin siellä tarjoilijana
ja katsoin, että onpa tuossa tutun näköinen
mies. Se oli Nikita Hruštšov.

Moskovassa ollessani laitoin myös haku-

paperit Savonlinnan seminaariin. Opiskelu
siellä kesti viisi vuotta, joista yksi oli harjoit-
telua.

Kerro työhistoriastasi.

– Hain työpaikkaa mahdollisimman ete-
lästä. Pääsin Karijoelle, joka on lähellä Kris-
tiinankaupunkia. Jossain vaiheessa Karijoen
koulu yhdistettiin Kristiinankaupungin kou-

luun. Siirryin siis Kristiinankaupunkiin.

Kuinka tapasit miehesi?

– Kuljin joka aamu töihin kouluun reip-
paasti kävellen. Eräs mies oli katsellut minua
baarin ikkunasta, ja eräänä päivänä hän soit-
ti ja pyysi treffeille. En lähtenyt mutta otin
hänestä vähän selvää. Kun hän soitti uu-
delleen, lähdin treffeille. Kymmenen vuotta
ehdimme olla yhdessä, ennen kuin hän me-
nehtyi. Emme olleet naimisissa, vaan avopa-
ri. Yhteisiä lapsia meillä ei ole. Miehelläni
Rainerilla oli entisestä avioliitostaan viisi las-
ta, joiden kanssa olen edelleen yhteyksissä.

Milloin jäit eläkkeelle?

– Muistaakseni se oli vuonna 1996.

*Millaisia asioita olet harrastanut työelämän
jälkeen?*

– Torstaisin käyn kuorolaulussa, jota olen
harrastanut koko ajan jo töissä ollessani.
Torstaiaamuisin käyn kuntopiirissä. Käsiyö-
kerho kokoontuu kahden viikon välein.

Asut omakotitalossa. Mikä siinä kiehtoo?

– Talossa on etu- ja takapiha. Olen lait-
tanut ne kuntoon aina itse. Puuhaa tässä kyl-
lä riittää. Pystyn vielä tekemään aika paljon
työtä ja nautin siitä, vaikka nykyisin olenkin
siirtynyt hieman helppohoitaisimpiin kasvei-
hin. Linnuista olen aina pitänyt – ne tuovat
pihalleni mukanaan lisää uusia kasveja. Mi-
nulla on myös mahdollisuus saada apua ns.

”omakotitalkkareilta”. Haluan olla ja asua
tässä niin kauan kuin pystyn. Naapurit ovat
tosi hyviä.

*Olet vuonna 1993 perustetun sukuseuran
perustajajäsen ja hallituksen jäsen vuoteen
2005. Vuosina 1999–2002 olit yhdistyksen
varapuheenjohtaja. Mikä sai sinut kiinnostu-
maan sukuseuratoiminnasta?*

– Olen aina ollut kiinnostunut suvus-
ta ja sukulaisista, varsinkin äidin puolelta.
Isän puolen suvusta en tiedä paljon mitään.
Sukuseuratoiminta on mielestäni aina ollut
kiinnostava juttu. Koska asun täällä Suomen
toisella reunalla, oli aina mukavaa lähteä su-
kuseuran hallituksen kokouksiin tai sukuko-

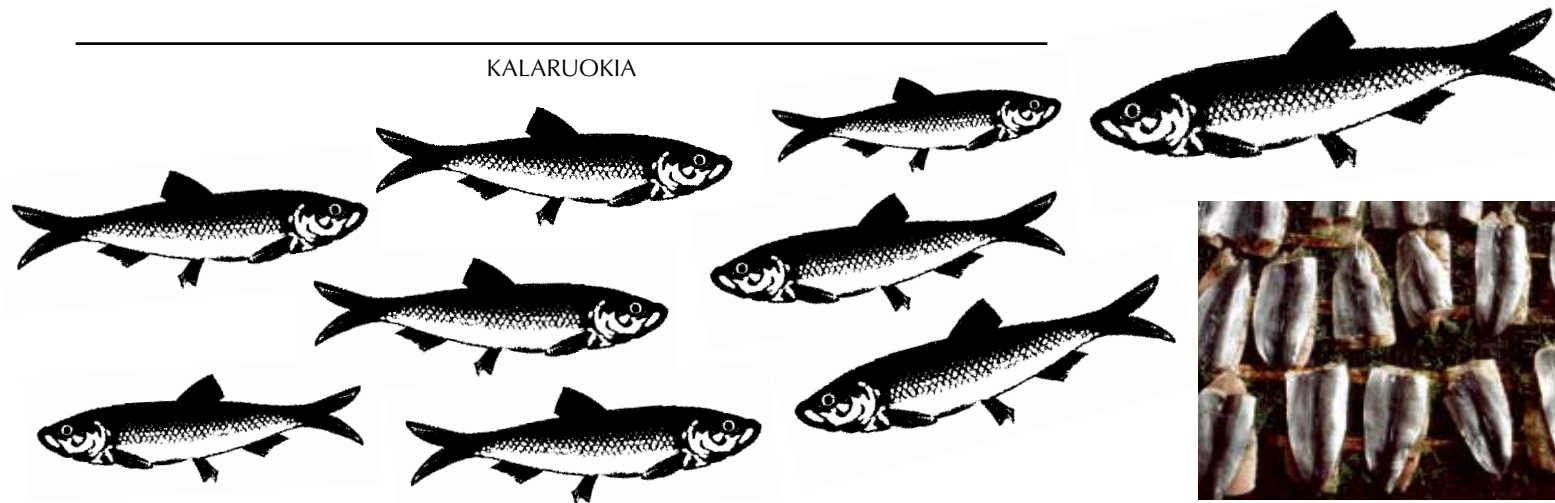
kouksiin tapaamaan tuttuja. Kokouksethan
pidettiin aina Helsingin tai Kotkan seuduilla
tai sitten Virolahdella. Nykyisin ajomatka
täältä Virolahdelle on minulle liian pitkä. Sen
takia en ole viime vuosina sukukokouksissa
käynyt. Haluan kuitenkin lähettää kaikil-
le tutuille paljon terveisiä.

*Täytit muutama vuosi sitten 80 vuotta. Miltä
elämäsi tuntuu tällä hetkellä?*

– Elämä tuntuu tosi hyvältä. Jos joku ky-
syy ikääni, pitää oikein pysähtyä miettimään.
En koskaan ajattele ikää, enkä sitä mitä teen,
painan vaan menemään.

Teksti ja kuvat Jaakko Liukkonen

Hyvää hailista

Virolahti sijaitsee rannikolla, ja siksi olemme tottuneet syömään paljon kalaa. Silakkaa kutsutaan Virolahdella hailiksi. Haileista osataan valmistaa monenlaisia ruokia. Lehtemme numerossa 20 esittelimme hailien savustuksen. Tässä on muutama vinkki lisää hailiruokien valmistukseen. Yksinkertaisinta on hailien paistaminen pannulla. Tarvitaan vain kokonaisia perattuja kaloja, joista sisälmykset ja päät on poistettu, ruisjauhoja, suolaa ja voita. Ruisjauhosuolaseoksessa pyöritellyt hailit paistetaan voissa kummaltakin puolelta hiljaisella tulella kauniin ruskeiksi.

Hailipihvit

Hailipihvit voidaan tehdä joko savustamalla tai pannulla paistamalla. Tarvitaan hailifileitä ja joka kalaan laitettavaa suolaa, tilliä sekä valko- tai mustapippuria. Fileet yhdistetään kaksittain nahkapuolet ulospäin. Kannattaa kokeilla myös fileitten väliin laitettavaa tuorejuustoa, esim. ruohosipulilla maustettua. Pannulla ennen voissa paistamista pihvit voidaan myös leivittää pyörittelemällä ne ruisjauho-suola seoksessa.

1. Lado hailifileet savustusritilälle nahkapuoli alaspäin. Ripottele fileitten päälle suolaa...

2. ...ja hienonnettua tilliä.

3. Lado fileitten päälle toiset fileet nahkapuoli ylöspäin. Ripottele päälle hiukan suolaa.

4. Savusta hailipihvejä 80 asteen lämmössä noin tunnin verran. Pienessä kotisavustus-pöntössä hailipihvit kypsyvät nopeammin.

5. Savustetut hailipihvit maistuvat herkullisilta perunamuusin ja esim. sienisalaatin kanssa

Hailserpa

300 g hailifileitä
3-4 keskikokoista perunaa
¼ lanttua, jos on suuri. Voit kokeilla lantun sijasta myös bataattia.
1 porkkana
1 l vettä
1 kalaliemikuutio
2 sipulia lohkoina
0,5 l maitoa
1 rkl vehnäjauhoja (maitoon sekoitettuna)
2 dl ruokakermaa (esim. sitruunapippuri)
2 rkl voita
1 viipale hapanleipää voilla voideltuna
10-12 maustepippuria kokonaisina, lisäksi muutama mustapippuri (esim. 5 kpl)
suolaa, jos mielestäsi tarvitsee lisää hienonnettua ruohosipulia ja tilliä

Kuori ja lohko perunat ja lanttu sekä viipalo porkkana. Laita ne kattilaan veteen kiehu-
maan. Lisää lohkotut sipulit, kalaliemikuutio ja pippurit. Huuhtelee kalafileet, irrota fileen puoliskot toisistaan ja puolita (tai leikkaa kolmeen osaan) ne pituussuunnassa. Kun perunat ovat kiehuneet puolipehmeiksi, lisää kalat ja maito sekä maitoon sekoitettu vehnäjauho. Laita voilla voideltu leipä keiton pinnalle ja kiehua hiljaisella tulella kannen alla, kunnes perunat ja kalat ovat kypsiä. Poista

voileipä ja lisää kerma, voi ja hienonnettu ruohosipuli. Kiehauta vielä hetken. Lopuksi ripottele keiton päälle hienonnettua tilliä.

Fileitä graavataan vesi-etikka-suola-liemessä yön yli.

Graavihailit

(neljälle hengelle)

Raaka-aineet:

600 g hailifileitä

Graavausliemi:

5 dl vettä
1,5 dl väkiviinaetikkaa, 10%
1 rkl merisuolaa

Mausteliemi:

1 dl väkiviinaetikkaa tai viinietikkaa
2 dl öljyä
1,5 dl vettä
1 rkl sokeria
1 rkl merisuolaa
1-2 kpl sipulia hienoksi silputtuna
2 tl rouhittua mustapippuria
2 dl tilli- ja ruohosipulisilppua
2 kpl reilun kokoista valkosipulin kynttä

Ohje

1. Graavaus: Kiehauta graavausliemen vesi ja suola, sen jäähtyttyä lisää etikka. Huuhtelee hailifileet ja laita ne liemeen. Pidä peitettynä jääkaapissa yön yli. Sekoita muutaman ker-
ran, että fileet graavaantuvat kauttaaltaan.

2. Valmistus mausteliemessä: Sekoita etik-
ka, öljy, vesi, sokeri, suola ja pippurirouhe. Purista valkosipulin kynnet liemeen. Ota hailifileet graavausliemestä ja valuta ne hy-
vin esim. lävikössä. Vedä fileistä nahka pois. Laita puhtaan lasipurkin pohjalle tilli-ruo-
hosipulisilppua sekä hienonnettua sipulia. Kerrostele sen jälkeen vuorotellen fileitä ja sipulia sekä tilli-ruohosipulisilppua. Kaada mausteliemi päälle. Katso, että se peittää ka-
lat kunnolla. Anna maustua kylmässä (esim. jääkaapissa) vuorokausi ennen tarjoilua.

*Teksti ja kuvat
Jaakko Liukkonen*

*Valmiit graavihailit maistuvat hyviltä hapan-
leivän päällä.*

Huovarin hailit

Moottori jyskyttää tasaisesti. Matkaa on tehty jo toista tuntia. Rautalanselkä on jäänyt taakse. Saarien pehmeälinjauksiksi hioutuneet rantakalliot tekevät minuun aina vaikutuksen. Santion ja Parrion jälkeen eteen avautuu aava, rannaton Suomenlahti. Pienet saaret ja luodot ovat melkein pelkkää kalliota. Kivien välissä kasvaa vain ruohoa ja matalia pensaita. Ohi lentää parvi vesilintuja, joita ei sisämaahan työntyvällä lahdella koskaan näe. Aurinko painuu lähellä taivaanranta pilvien väliin ja värjää ne punaisiksi.

Istumme kolmestaan vanhassa kalastajaneudessa. Ohjausta hoitaa peräsimessä Jacksennin Jouko eli Jopi. Tuuli on nostanut pystyyn hänen auringon vaaleaksi paahtaman tukkansa. Jopin vanhempi veli Kalle istuu keskituhdolla, pitää silmällä ja kuuntelee konetta. Äsken se vähän yskähteli, se ei ole hyvä merkki. Tavallisesti Wickström ei tempuile vaan puksuttaa tasaista tahtiaan, kunhan sen raskas vauhtipyörä on saatu liikkeelle. Itselläni ei ole muuta tehtävää kuin iltaruskon katseleminen. Olemme enimmäkseen

hiljaa, koska keskustelu on käytävä moottorin jyrinän yli huutamalla.

– Annas ne sätkävehkeet! huudan Kallelle.

Sätkän kääriminen navakassa tuulella ei ole helppoa. Sytyttäminen on vieläkin vaikeampaa. Ilman sätkäkonetta tehty lepru sätkä palaa kosteassa tuulella epätasaisesti ja nopeasti, mutta maistuu syntisen hyvältä.

Matkalla näemme hylkeen, tai oikeastaan vain sen pään, kun se pari kertaa näyttyy pinnan yläpuolella. Venettä keinuttavat mainingit ovat alkaneet käydä suuremmiksi. Määränpää näkyy jo edessä.

– Se on tuo takimmainen saar, missä on nuo mökit, huutaa Kalle.

– Mitä mökkiä ne oikeen on? kysyn minä, joka en tarkalleen asiaa tiedä.

– Talvella kalastetaan jäällä tuolla Venäjän puolella. Tääl ollaan yleensä monta päivää – tai koko viikko. Kun päivät on tuulisella ja kylmällä jäällä, on mukava päästä lämpimään mökkiin syömään ja nukkumaan.

Alkaa jo hämärtää. Olen Jopin kanssa airoissa. Ison veneen soutamisessa on kaksistaankin täysi työ. Verkot lasketaan sivu-

myötäiseen tuuleen. Kun viimeinenkin pyydys on meressä, on jo pimeää. Suuntaamme veneen keulan kohti Huovarin saarta. Ankuroimme veneen saaren suojaiselle puolelle. Venäjän raja kulkee siinä aivan lähellä. Syömme eväitä ja poltamme sätkät kajuutan suojassa. Jopi ei polta – on urheilumiehiä. Kallen kanssa röyhyttelemme sitäkin nautinnollisemmin.

Oikaisemme kajuutan penkeille makamaan. Saarella olisi parempi nukkua, mutta mainingit ovat sen verran suuria, ettei venettä voi ajaa rantaan. Vaan mikäpä tässäkään nukkuessa, aaltojen keinutuksessa. Kajuutassa tuntuu voimakas tervan haju. Raukeus tulee, ja uni voittaa väsyneet.

– Perkele, vene kolaht johonkiin, karjaisee Kalle, ylös ja äkkiä!

Uni katkeaa ja pomppaamme ylös maakuusijoiltamme. Mikä se voi olla? Äkkiä pelko humauttaa unisiin aivoihin. Taas kolahtaa. Kaikki tunkevat yhtä aikaa kajuutan ovelle. Ollaanko kivellä vai rannassa? Missä rannassa? Kalle selviää ensimmäisenä ulos.

– Rantakivikossa ollaan! Ankkurin naru on männy poikki.

Tuuli oli yön aikana kääntynyt vastakkaiseen suuntaan. Ankkurin naru oli hinkkaan-

Verkot lasketaan.

Huovarin kallioita.

Kalaputkia Huovarin kallioliila.

tunut parrasta vasten poikki ja vene ajalehtinut Huovarin rantaan.

– Jumalauta pojat, mesuaa Kalle, sitä ei tiijä miten pitkällä tuolla Venäjän puolella oltais jos tuuli ei ois kääntynny! Oiskohan myö päästy viettään viikonloppu Viipuriin?

Nyt ei jää muuta mahdollisuutta kuin yrittää ajaa vene saaren tyynemmältä puolelta rantaan. Maihinnousu ei ole helppoa, sillä rantakallio on sileä ja niljakkaan liukas. Tuntuu mukavalta, kun jalat ovat tukevasti maan kamaralla.

Päivä valkenee, mutta vielä viipyilee hämäryys kallioiden koloissa ja kalaputkien vaiheilla. Aamuvalossa eteemme avautuu epätodellisen tuntuinen, oudon satumainen, mutta kiehtova kylämaisema – autio ja eläjästä tyhjä. Pienet kalaputkat, kuin leikkimökit, ovat saaren korkeimmalla kohdalla, meren ulottumattomissa. Ne on roiskaistu sinne sikin sokin, ilman minkäänlaista järjestystä tai suunnitelmaa. Punamulta on mökkien vallitsevana värinä, mutta joukossa näkyy myös valkoisia ja keltaisia – yksi vaaleanpunainenkin.

Saarelta löytyy kallioon hakattu aurinkokello. Sen vieressä on nimi Hans Lyholm ja vuosiluku 1882. Kukahen hän on mahtanut olla? Kalle ehdottaa, että kävisimme nosta-

Hans Lyhholmin Huovarin kallioon hakkaama aurinkokello vuodelta 1882.

Verkkojen ravistelua Kormusaaren kalliolla.

massa verkot, ennen kuin tuuli yltyy kovemmaksi. Näin teemme. Kalansaalis ei ole järin

Saalista

suuri, mutta kohtalainen kumminkin.

Kun kaikki verkot ovat veneessä, aloitamme paluumatkan samaa reittiä kuin tullessakin. Kormusaaren kalliolla ravistamme hailit verkoista ja kokoamme ne ämpäreihin. Lähitienoon lokit ja tiirat ovat tulleet ravistelupaikan yläpuolelle valkoisena, kuhisevana parvena. Villi kirkuna täyttää kesäaamun.

Santaniemeen on vielä puolen tunnin ajomatka. Kun vene irtoaa rannasta, syöksyvät rohkeimmat linnut kalliolle. Kormusaari

Saalis ja vene Kormusaaren rannassa.

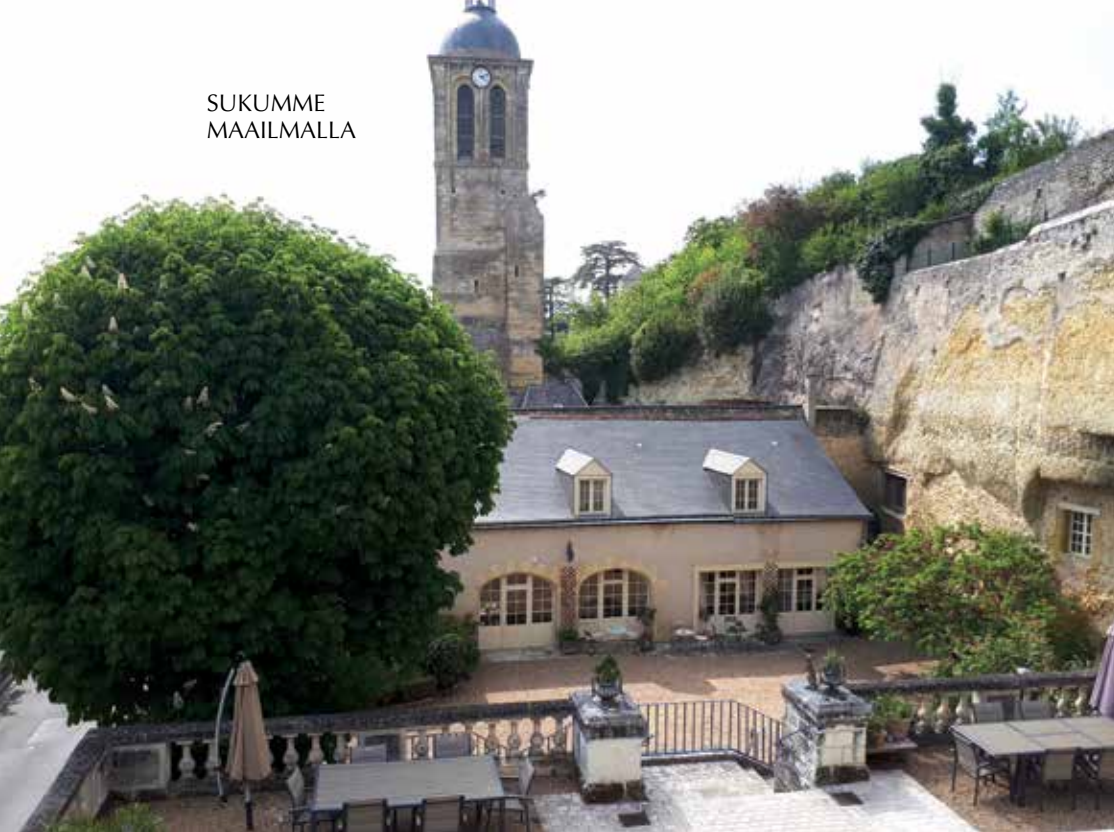
jää jo kauaksi taakse, mutta vielä voin nähdä lokkiparven siipien välkkyvän aamun auringossa. Hurjana kieppuva lintuparvi jatkaa kamppailua Kormun kalliolle jääneistä kalan tähteistä.

Teksti ja kuvat Jaakko Liukkonen

Tämä 1960-luvun loppupuolella tapahtunut kalaretki on kirjoitettu 1984 ja lyhennetty sekä vähän korjailtu 2013.

Aamuauringossa verkot ripustetaan kuivumaan.

La Rochelière majatalo Ranskassa

Matti ja Anneli Tulkki lähtivät ensimmäiselle Matin työhön liittyvälle ulkomaan komennukselle Sveitsiin vuonna 1978. Siitä alkoi värikäs ja mielenkiintoinen matka ja monta kotia eri puolilla Eurooppaa. Anneli Tulkki kertoo seuraavassa perheen tarinaa, joka on johtanut heidät majatalon pitäjiksi Ranskaan Loiren laaksoon.

Jo opiskeluaikana pääkaupunkiseudulla meillä oli haaveena joskus muuttaa ulkomaille. Lukiossa olimme molemmat kesälomilla Saksassa kieltä oppimassa, mutta ensimmäinen tilaisuus muuttaa oikeasti ulkomaille tuli asuessamme Turussa. **Matti** oli valmistumisensa jälkeen Turun Wärtsilän telakalla diesel-osastolla töissä ja minä turkulaisessa isossa mainostoimistossa ensin graafikkona, sitten AD-vakanssilla.

Kun esikoisemme **Topi** syntyi Turussa, Matille tarjoutui tilaisuus lähteä lähes vuoden

mittaiselle komennukselle Sveitsiin Sulzerin tehtaille Winterthuriin. Minä olin mukana Topi-vauvan kanssa, joka vietti ensimmäisen syntymäpäivänsä Sveitsissä. Se Sveitsin aika oli niin positiivinen kokemus, että olimme valmiita lähtemään muuallekin siihen asti, että Topi menisi kouluun. Turussa olimme rakentaneet ystäväperheiden kanssa 4-perheen rivitalon, ja **Martta**-vauva syntyi siellä.

Lumiere-veljesten La Ciotat

Wärtsilä tarjosi Matille mahdollisuutta lähteä parin vuoden komennukselle Ranskaan Välimeren rannalle 'La Ciotat'-nimiseen pikkukaupunkiin vetämään Wärtsilän ja ranskalaisen telakan moottoritehdas-yhteisyritystä. La Ciotat on yksi Ranskan vanhimpia kaupunkeja Marseillen lähellä ja tiettävästi La Ciotat'n

Matti ja Anneli Pariisissa 2016.

Sveisin alpeilla 1978. Yläkuvassa Anneli ja Topi, alakuvassa Matti hiihtää Engelbergissä Sveitsissä Topi selässään.

telakka on maailman vanhin laivanrakennustelakka. Nykyään sama telakka toimii korjaustelakkana miljonäärien jahdeille.

La Ciotat on myös Lumiere-veljesten kotikaupunki. He ovat kuvanneet siellä ensimmäisen elokuvansa *Juna saapuu La Ciotat'aan*, joka lienee maailman ensimmäinen elokuva. Kaksi vuotta tuntui sopivalta ajalta sopimuksessa. Lähtiessämme emme puhuneet ranskan kieltä, mutta työasiat hoituivat englanniksi. Martta oppi kielen nopeimmin ja toimi nimensä mukaisesti välillä tulkkina, mutta huomasimme, ettei aina ihan kaikkea käännetty oikein, ellei asia ollut mieluisa. Martta ehti täyttää juuri neljä vuotta, kun muuttokuormamme lähti kohti Rivieraa vuonna 1985 toukokuussa. Eipä silloin arvattu, että samalla reissulla olisimme edelleenkin. Kaiken lisäksi Ranskan lahjana meille syntyi vielä kolmas lapsemme **lida** Marseillessa olevalla klinikalla.

Anneli ja lapset, kun lida vielä oli vatsassa (La Ciotat).

Matti ja lapset Lillessä 1988.

Matti Tulkin Hesari

Eräs hassu, pieni episodi sattui La Ciotat'ssa Tulkin sukuun liittyen. Meille oli tilattu Helsingin Sanomat, joka tuli mainoksista paksuna ja kalliina lähetyksenä postissa aina pari viikkoa myöhässä. Päätimme perua tilauksen, varsinkin kun Marseillesta sai ostettua lehden tuoreempaa. Soitin Helsingin Sanomiin, ja pyysin lopettamaan tilauksen. En ollut varma, oliko lehti tilattu Anneli vai Matti Tulkin nimellä. Tyttö sanoi puhelimesta löytäneensä Matti Tulkin tilauksen Ranskaan, joten pyysin lopettamaan sen. Se ei vaan loppunut, joten soitin aina vain uudelleen useamman kerran. Joka kerran puhelimesta vakuutettiin, että nyt se on varmasti lopetettu. Mutta lehti vain tuli. Kun soitin taas, he sanoivat että Matti Tulkki on soittanut jo useamman kerran kiukkuisena, ettei hänen tilaustaan saa lopettaa. En tiennyt ollenkaan, että Pariisin lähellä Courbevoiesissa asui toinen Matti Tulkki ja että oma tilaus sattuiinkin olemaan Anneli Tulkin nimellä.

Sateinen pohjoinen Lille

La Ciotat'n telakkapartneri ajautui vuonna 1986 vaikeuksiin, ja yhteisyritys oli lopetettava. Wärtsilä halusi jatkaa moottorivalmistusta Ranskassa ja osti tehtaan Lillen alueelta, Pohjois-Ranskasta. Moottorinvalmistus siirrettiin tähän vanhaan ranskalaisyhtiöön, jota Matti siirtyi vetämään vuonna 1987. Taas jatkettiin ex-pat -sopimusta parilla vuodella. Olimme innoissamme muutosta, pääsisimmehän jälleen uuteen paikkaan. Emme ymmärtäneet, miksi ranskalaiset ystävämme säälsivät meitä joutuessamme sinne. Asia selvisi kyllä aika nopeasti, kun odottelimme poutaista säätä ja aurinkoa, johon etelässä totuimme. Tulihan se pouta aina muutamaksi päiväksi kerrallaan, mutta kosteaa oli ympäri vuoden. Ei siellä talvea ollut, mutta harmaata sadetta hyvin usein niin kesällä kuin talvellakin.

Pekka Tulkki lapsenlasten kanssa 1989.

Jouluna 2013 Kanadassa. Takana seisomassa vasemmalta Topi ja Lara, Emeric ja Martta; edessä istumassa vasemmalta Anneli, Topin ja Laran Elias sekä Martan ja Emericin Victor (Voitto), Matti, lida ja oikealla seisomassa Antoine.

Elsassin neljä vuodenaikaa

Lillen seudulla asuimme kolme vuotta, kunnes Wärtsilä taas investoi. Tällä kertaa yhtiö osti ison, vanhan tehtaan Mulhouse'sta Alsacesta (saksaksi Elsass) Sveitsin rajalta. Nyt Matin työsopimus muutettiin paikalliseksi, jatkuvaksi työsuhteeksi, ja meillä oli selvä halu pysyä Ranskassa. Alsacen aika oli myös hienoa. Maisemat Mulhousen ja Strasbourgin välissä ovat kauniita, ja siellä on neljä vuodenaikaa. Talvella on luntakin paikoitellen, ainakin vuorilla. Kesä on kuuma, kevät ja syksy ovat hyvin kauniita. Sieltä on lyhyt matka niin Alpeille kuin Schwarzwaldiin tai Vosgeeseille, joten laskettelua, murtomaahiihtoa ja vaeltamista harrastimme paljon niin perheen kuin ystävienkin kanssa. Oma

siskoni **Päivi** perheineen asui vain 30 kilometrin päässä Sveitsin puolella Baselissa, jossa hän asuu miehensä kanssa edelleenkin. Silloin meidän lapsilla oli omien kavereitensa lisäksi kolme serkkua, joita tapasivat usein.

Loiren laaksoon

Mulhouseessa, Sveitsin ja Saksan rajalla kului 12 vuotta ennenkuin muutimme tänne Loiren laaksoon, linnojen keskelle. Muuton syynä oli Matin uusi työpaikka eräässä sveitsiläisten omistamassa firmassa. Samoin kuin Wärtsilällä se työ edellytti jatkuvaa matkustelua, mikä ei tuntunut enää yhtä jännittävältä kuin nuorempana. Niinpä Matti siirtyi uudelleen tekemään työtä suomalaisille

firmoille oman yrityksensä Fennofrance'n kautta. Fennofrance toimii useiden suomalaisyritysten edustajana Ranskassa. Yritykset toimivat kaikki uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämisen parissa: puusta energiaa, lämpöä tai sähköä. Matkustelua on jonkin verran edelleenkin, mutta maltillisemmin ja lyhyempiä matkoja, enimmäkseen Ranskassa ja Suomessa.

Lapset maailmalla

Seuraava sukupolvi on tavallaan jatkanut samoja perinteitä maan vaihtamisessa. Esikoinen Topi ja hänen englantilais-libanonilainen vaimonsa **Lara** ja heidän kaksi pikkupoikaansa, **Elias** 4v ja **Liam** 1v, asuvat Kanadassa St-Bruno-de-Montarvilleissa. Meidän Martta muutti Kanadaan jo pari vuotta aikaisemmin ranskalaisen miehensä **Emericin** ja poikansa **Victorin** eli suomalaisittain **Voiton** kanssa, joka täytti viime jouluna seitsämän vuotta. He asuvat Montrealissa. Nuorimmainen lida ja hänen ranskalainen poikaystävänsä **Antoine** olivat puolitoista vuotta töissä Hongkongissa, mutta muuttivat syksyllä takaisin Pariisiin. Molemmat ovat nuoria, kunnianhimoisia arkkitehtejä, joille tuo ulkomaan aika Hongkongissa oli mielenkiintoinen vaihe. Nyt molemmat tekevät jälleen pitkää työpäivää Pariisissa.

Kotiluolat

Kun olimme muuttamassa Mulhousesta Loiren laaksoon, etsimme sopivaa taloa perheellemme Tours'n kaupungin ympäristöstä. Topi ja Martta olivat jo opiskelemaisissa, mutta halusimme tarpeeksi ison talon, että heillekin olisi huoneet valmiina, kun käyvät kotona. Lida oli silloin 15-vuotias ja menossa lukion toiselle luokalle. Talo löytyi, mutta piharakennus tuli siihen lisukkeena ja sen lisäksi "tilaan" kuuluu noin 500 m² troglodyte-kalkkikiviluolia. Yksi majatalon huoneista (La Cave) on luolassa ja oman talomme keittiö ja viinikellari samoin.

Yksi alapihan luolista on keskiaikainen asumus, jonne nouseaan portaita pitkin. Se on yksi huone, jossa on leivinuuni ja sen edessä takka. Sitä luolaa käytämme suo-

Suomalainen sauna on yhdessä ylätason luolista ja uima-allas ulkona sen läheisyydessä.

Portaat allas- ja saunatasolle.

Amerikkalais-intialainen morsian valmisteltiin ja puettiin meillä. Hää vietettiin läheisessä linnassa, mutta morsiusneidot yöpyivät meillä.

malaisittain kalan, tavallisesti ison lohen savustamiseen. Siihen tarkoitukseen meillä on suomalainen savustuslaatikko. Ranskalaiset ystävämme ovat ihastuneet suomalaistyyppiseen savuloheen sekä omatekoiseen graaviloheen. Tilli ei täällä oikein kasva, mutta saan hyvää tilliä graavilohta varten yhdestä ravintolalle tarkoitettusta tukkukaupasta. Samasta kaupasta saa myös tuoreita suuria lohia joko kokonaisena tai fileenä. Erinomaisesti karkeaa harmaata kosteaa merisuolaa saa pusseissa. Se sopii lohen graavaamiseen erinomaisesti. Hapankorput pitää tuoda Suomesta, kun niitä ei saa täällä kaupasta.

Terassin tasolla olevasta luolassa olevia portaita pitkin pääsee pari kerrosta ylemmäksi uima-altaalle, josta on kaunis näköala kylän yli jopa Tours'in katedraalille asti, joka on 10 kilometrin päässä. Uima-altaan vierei-

sessä luolassa vieressä luolassa on suomalainen Harvia-sauna ja sen viereisessä luolassa lämmin suihku ja WC.

Piharakennuksesta majatalo

Piharakennus oli ollut ilman lämpöä tyhjiällä muutaman vuoden. Siellä oli seinissä tummanvihreät kangastapetit ja tumman ruskea tai harmaa kokolattiamatto, katossa oli epäsiistit levyt ja loisteputket. Ihan heti emme keksineet, mitä talon kanssa teemme, mutta rupesimme kantamaan rumia kokolattiamattoja ulos sekä repimään tunkkaista kangasta seinistä ja kevyitä levyjä katosta. Positiivinen yllätys oli mahtavat alkuperäiset kattopalkit, tometti-tiililaattalattia. Heppoiset 1970-luvun puuportaat otimme kokonaan pois. Muurari teki jyrkät portaat yläkertaan, samantyyppiset kuin päärakennuksessa on. Turvalliset kaiteet valmisti paikan päälle mittojen mukaan paikallinen seppä, joka on erikoistunut vanhojen talojen korjauksiin, portteihin ja raudasta tehtyihin esineisiin. Siinä vaiheessa moni jo ehdotti piharakennukseen «chambre d'hôte'a» eli ranskalaistyyppistä B&B-systeemiä. Sehän siitä sitten tehtiinkin. Keväällä 2004 työ oli valmis ensimmäisiä asiakkaita varten. Piharakennuksessa on neljä huonetta. Viides huone on terassin tasolla päärakennuksen viereisessä luolassa.

Ranskalainen kylä Vouvray

Piharakennus kuten yksityinen talomme on rakennettu noin 1750. Vouvrayn kylä on vanha viinikylä. Kirkko, joka sattuu olemaan meidän naapurissamme, on rakennettu vuosina 900–1300. Kirkon ja meidän edestä kulkeva katu on vanha roomalaisten tie. Tämän kylän vanhimmat talot ovat kirkon kanssa yhtä aikaa rakennettuja, mutta niissä asutaan edelleenkin. Vouvrayssa on 3000 asukasta, mutta kaikki mahdolliset palvelut, kuten kuusi yleislääkäriä, laboratorio, muutama hammaslääkäri, kaksi leipomoa, josta saa joka aamu vasta leivottua leipää, kroisantteja sekä kakkuja ja leivoksia. Kylässä on kolme ravintolaa, kolme lihakauppaa, herkkukauppoja, kenkäkauppa, kukkakauppa, apteekki, kaksi pankkia, supermarket, lahjakauppoja, kirja-

Matti grillaa pihalla.

kauppa, pari kampaamo... ja tietenkin lukuisa määrä viinitiloja, joissa voi käydä maistelemassa ja ostamassa viiniä.

Asiakkaita kaikkialta maailmasta

Aloitin siis vuonna majatalon pitämisen 2004, ja jatkan niin kauan kun se tuntuu kivalta eikä rasita liikaa. Asiakaskunta on niin mielenkiintoista, että siihen ei väsy. Talvi-aika

Portugalilainen Maria silittämässä.

on hiljaisempaa, mutta silloin käy paljon viiniammattilaisia, liikemiehiä ja sellaisia, jotka haluavat välttää kesäiset ruuhkat. Keväisin vilkastuu, silloin käy paljon erilaisia ryhmiä, kaveriporukoita viettämässä jonkun juhlia, tai perheitä kolmessa sukupolvessa. Kesäisin on tietenkin eniten turisteja. Välillä asiakkaana on julkisuuden henkilöitä, varsinkin ranskalaisten kanavien televisioimittajia on sattunut käymään aika paljon, toiset turistina, toiset häävieraina, toiset työmatkalla.

Kesäviikonloppuisin on asiakkaana usein häävieraita, kun monessa paikallisessa linnassa on hääjuhlia joka viikonloppu. Linnahäät ovat hyvin organisoitu ja kilpailtu tuote pitopalveluineen, joten hinnat pysyvät kohtuullisina. Syksyisin sää on vielä lämmin lokakuun puoleen väliin, joten hääviikonloppuja riittää sinne asti. Pari kertaa on sattunut, että perhe on varannut kaikki huoneet häävierailleen, mutta häät onkin peruutettu viime hetkellä. Silloin vieraat ovat tulleet kuitenkin, mutta ovat juhlien sijaan käyneet linnoissa ja viinimaisteluissa. Yhdet häät peruuntuivat vas-

Tilava Aux Rochers huone sijaitsee alakerrassa aamiaishuoneen vieressä.

ta hetki ennen kuin vieraat olivat lähdössä kirkkoon. Hääparille oli edellisenä iltana tullut riitaa, ja kumpikin oli lähtenyt eri suuntiin. Kun siviilivihkimisen piti alkaa aamulla, hääpari ei ilmestynyt paikalle, joten avioliiton solmiminen peruuntui. Ranskassa kirkko ja valtio ovat erillään, joten pelkkä kirkkovihkiminen ei riitä lailliseen avioliittoon.

Asiakaskuntamme tulee maailman eri kolkilta. Ranskalaisia on toki eniten, mutta myös naapurimaista tulee paljon asiakkaita, kuten Belgiasta, Hollannista, Saksasta, Sveitsistä, Englannista ja myös Italiasta, Espanjasta, USA:sta ja Kanadasta, Etelä-Amerikan maista, Aasiasta, Australiasta... Suomalaisiakin käy aika paljon, varsinkin ulkosuomalaisia. Suomessa asuvista suomalaisista asiakkaista on tullut aika paljon uskollisia asiakkaita, jotka ovat käyneet jo useamman kerran ja välillä suuremmalla porukalla. Muutamat heistä ovat käyneet jo laskujensa mukaan 11 kertaa aikaisemmin. Tänä vuonna on jo käynyt ranskalaisten lisäksi amerikkalaisia ja kanadalaisia sekä hollantilaisia

Yksityispuoli uima-altaalta ja saunalta päin.

ja belgialaisia, kaksi nuorta naista Bangladeshista sekä muutamia suomalaisia.

Kun Pariisissa oli attentaatti, amerikkalaiset turistit vähenivät, mutta vain siihen asti, että Brysselissäkin oli attentaatti. Turistit kai huomasivat, että se voi sattua missä tahansa. Nyt Pariisissa ei huomaa mitään turistien puutetta. Kaupunki on hyvin vilkas melkein mihin vuorokauden aikaan tahansa. Amerikkalaiset ovat tulleet takaisin ja aasialaisia on entistä enemmän. Joillakin kollegoilla asiakkaat ovat vähentyneet, mutta minulla ei ole ollut mitään eroa. Väheneminen voi johtua siitäkin, että naapurustoon on tullut uusia kilpailijoita.

Tulevaisuus on avoin

La Rochelièren tulevaisuutta ei ole vielä mitenkään erityisesti pohdittu, kuinka pitkälle se jatkuu. Toistaiseksi meillä molemmilla on omat työmme, joita voimme ihanteellisesti

tehdä silloin kun haluamme. Välillä voidaan pistää putiikki kiinni, kun lähdetään lomalle esimerkiksi Santioon mökille, lapsenlapsia tapaamaan Kanadaan tai vaikka Pariisiin viettämään kivaa viikonloppua. Olemmehan me jo molemmat eläkeikäisiä, mutta vielä ei oikein tunnu siltä, että malttaisimme jäädä eläkkeelle. Jatketaan niin kauan kuin jaksetaan – niin kauan kuin tämä tuntuu enemmän kivalta harrastukselta kuin työltä. Meillä on apuna ihana portugalilainen **Maria**, joka on tehnyt töitä tässä talossa jo kahdeksan vuotta ennen meitä. Maria hoitaa majatalon puolella huoneiden siivouksen ja pyykin silittämisen. Ollessamme matkoilla Maria hoitaa meidän koirammeikin poikiensa ja lastenlastensa kanssa.

Niin se alkuperäinen kahden vuoden expat-sopimus on muuttunut 32 vuoden mittaiseksi Ranskassa asumiseksi.

*Teksti ja kuvat Anneli Tulkki
www.la-rocheliere.com*

Tervetuloa aamiaispöytään.

Itsenäisyytemme

Itsenäisyys on monelle itsestäänselvyys. Itsenäisyydestä puhuttaessa moni ajattelee vain juhlimista itsenäisyyspäivän kunniaksi. Ei muisteta ja ehkä ei tiedetäkään sen alkusynnytyistä. Mikä olisi meidän kohtalomme ilman verisiä taisteluita valkoisten ja punaisten kesken? Olisiko meillä ollut edessämme heimoveljiemme kohtalo?

Lapsuuskotini läheisyydessä maantien varressa kasvaa iso kataja, joka nykyään on rauhoitettu. Veripelloksi kutsuttu paikka on sen vieressä. Meille lapsille kerrottiin siihen liittyvä historia aikanaan. Verinen taistelu-paikka, jota ohittaessani tunnen monien äitien ja isien murheen molempien osapuolten kohdalta.

Kotini oli ns. valkoinen, mutta kunnioitettiin taistelujen jälkeen myös toisen osapuolen ihmisiä. Ruokaa etsiviä henkilöitä ei eritelty sen mukaan, olivatko he kuuluneet kumpaan joukkoon tahansa. Isoästäni sanottiinkin, kuinka hän auttoi pulaan joutuneita, eikä tehnyt siitä numeroa.

Vaadittiin vielä kaksi sotaa, ennen kuin maamme olotila rauhoittui. Rajamme muutuivat kohtalokkaasti. Moni evakko joutui jättämään kotitahansa. Kodissaniikin oli kaikki valmiina lähtöä varten, mutta onnekkamme yksi päivä ratkaisi sen, että ei tarvinnutkaan poistua kotiseudultamme. Naapuripitäjästä osia joutui rajan toiselle puolelle.

Hammasteikko

Hammasteikko oli pidemmän aikaa odottanut kutsua luokseni. Aina jollakin verukkeella olin onnistunut estämään hänen saapumisensa. Viimein eivät mitkään selitykset tulleet kysymykseen, vaan hän saapui lauantaina.

Asumaan teikko asettui suuni vasemmalle puolelle. Ensin oli epävarmaa, oliko hänen kotinsa ala- vai yläkerrassa. Sekin selvisi aamun ensi tuntien aikana. Alakerta oli

Sinne meni useamman esi-isäni kotitahuat. Suomenlahden saaret Pitkäpaasi sekä Paatio ovat sellaisia, jotka haluaisin nähdä. Kulkea niiden kallioisilla kummuilla ja ajatella, kuinka esi-isäni aikoinaan luotsasivat ansiokkasti laivat satamiin.

Elämme nykyään yltäkylläisyyden maassa, mutta aina valitetaan siitä ja siitä. Tuntemme kateutta toisimme kohtaan. Ei muisteta olotilaa entisyydessämme. Olimme onnellisia saadessamme ns. uuden mekon, jonkun sukulaisemme lasten vanhasta vaatteesta äidin pienentämänä. Puukengillä kolisutimme koulujemme lattiaa. Ei ollut kouluruokailua, jossa huono-osaiset lapset olisivat saaneet päivittäisen lämpimän ruuan.

Kansalaisiamme emme näe kaduilla kerjäämässä, mutta ulkomaalaisia kylläkin. Jos tietäisin, että heille annetut rahat menevät oikeaan tarpeeseen, niin kolisuttaisin heidän paperimukiaan kolikoillani, mutta olen kuullut kerrottavan niiden joutumisesta epämääräisten tahojen käsiin. Kääntäisimme edes joskus ajatuksemme positiivisemmiksi.

Kiitos entisyydelle, että saamme taas tänä vuonna sytyttää kynttilät kotiemme ikkunoille itsenäisyyspäivän kunniaksi. Muistakamme edesmenneen suomalaisen miehen lausumia sanoja: "Meillä on hyvä maa asua."

Syyskuu 2013

tälle kutsumattomalle nopeammin saavutettavana.

Pohdin kiivaasti sitä, miten saisin hänet poistumaan. Olihan minulla viikkoja sitten sovittu tapaaminen ystävien kanssa. Tarjosin hänelle panadolia ja muita herkuja, mutta eivät ne häneen tehonneet, itsepäisesti vain halusi pysyä vierasena.

Nyt alkoi hermostukseni kohota ja kohota. Päätin nujertaa hänen itsepäisyytensä.

Etsin lehdestä numeron hammaspoliisille, ja löydettyäni sen aloin kiivaan soittamisen. Vastauksena oli tööt ja tööt. Toistin soiton uudelleen ja uudelleen. Viimein apulaishammaspoliisi vastasi ja ymmärsi tilanteeni. Kutsui minut teikon kanssa luokseen mitä pikimmin.

Teikko ei tästä tykännyt, vaan aloitti myrskyjen myrskyn. Ehdotteli kutsun perumista. Vielä viraston ovellakin kuiskutteli

Ensimmäinen kirjani

Ensimmäiseksi luettu kirja on useammalle henkilölle ikuinen aarre ja yhä uudelleen luettava teos. Miksi ei minulle?

Sain sinut sota-aikana. Olin ylpeä sinusta. Minulla on jotakin, jmitä teillä ei ole. Tätä lausetta toistelin siskoilleni ja serkuilleni kädet selän takana kulkien. Mitä siellä on? Ei mitään sellaista, minkä te ymmärtäisitte.

Ihailin kaunista kansikuvaasi ja sen sinistä väriä. Kääntelen sivujasi, ja löydän paljon mielenkiintoista katsottavaa. Tuossa on kaunis kuva kissasta. Missä ne äidin sakset ovat? Etsin jokaisesta laatikosta, mutta en löydä. Viimein muistan nähneeni äidin laittaneen ne piilon siskoiltani, etteivät he leikkaa tärkeitä pape-reita. Nostan tyynyä, ja siellä ne ovat. Minä olen jo iso tyttö, enkä tee ilkeyksiä. Leikkaan kirjastasi kissan sekä joulupukin kuvan. Mitä sinä teet? Etkö tiedä, että kirjaa ei leikellä? Äiti on hyvin vihainen ja pelkään saavani maistaa "koivuniemen herraa" taas kerran. Kyllä sen voi korjata, lohdutan äitiä. Laitetaan niihin ikkunaliimapaperia, niin sillä tarttuu leikatut

ovisummerin kadonneen. Summerin nappi löytyi, ja estelyistä huolimatta painoin sitä. Oven avaus viipyi erittäin kauan. Teikko riemuitsi ja kehotti paluuta. Ovi avautui, ja niin minä teikon kanssa olin odotustilassa.

Apulaishammaspoliisi kutsui meidät sisälle, ja siellä odotti itse pääpoliisi. Oli hieno vastaanotto, kun ihan makuuasentoon vieraat käskettiin. Hento poliisi halusi ensin tutkia teikon olotilaa. Pääteli kuvausten jälkeen, että häätöön on vain yksi mahdollisuus, ja se on teikon asunnon poisto.

Hammasteikko väänsi ja väänsi, mutta asunnon poisto koki vastustelua. Melkein kahden tunnin ponnistelun jälkeen poliisi otti poran avuksi kodin hajottamiseen. Se homma tehoi. Hammaskoti lojui astiassa, mutta teikkaa ei näkynyt. Toivotin hänelle mielu-saa matkaa uuteen kotiin ja ehdotonta kiel-toa saapumiseen minun hammaskotiini.

Kevät 2016

kuvat entisille paikoilleen. Voi hyvä lapsi, etkö ymmärrä miten toiselle puolelle käy.

Ilalla alamme äidin kanssa lukemaan sinua. Luemme useina iltoina, mutta edistymisemme on hidasta. Mitä sinä taas teet? Lukiessa ei saa muuta touhuta. Anteeksi kaunis kirjani, mutta ajatukseni liitävät kaukana sinusta. Onko mahdollista selvittää aikuiseksi ilman sinua? En pidä sinusta, enkä ikinä lue yhtään kirjaa.

Sano A. Enpä sano. Sano A. Enpä sano. Anna vitsaa, kuulen isän sanovan.

Reetta Väänänen

Sodilta turvaa etsimässä

Eteläafrikkalaisessa slummissa joukko turvapaikanhakijoita ja pakolaisia on koontunut kuulemaan YK:n pakolaisjärjestöä (UNHCR) pakolaisten oikeuksista. Paikalliseen yhteisöeltään on saapunut satoja kuulijoita, jotka kaikki ovat joutuneet jättämään kotinsa taakseen sodan tai vainon takia. Eräs kongolainen mies nousee seisomaan ja toteaa turhautuneena: "Ensin pakenemme sotaa, jätämme kotimme taaksemme. Etsimme turvaa toisaalta, mutta elämme yhä pelossa."

Kesäkuussa vietetään ympäri maailman kansainvälistä pakolaispäivää muistutukseksi maailman pakolaistilanteesta. Viimeisen parin vuoden aikana termistä "pakolaiskriisi" on muodostunut varsin yleinen käsite, eikä

suotta. Globaalista liikehdinnästä on tullut osa arkeamme, mutta valitettavasti moni ei muuta asuinsijaansa vapaaehtoisesti, vaan myös konfliktit ja sodat ajavat ihmisiä pois juuriltaan.

Pakolaiskriisin ytimessä

Elämme vakavinta pakolaiskriisiä sitten Yhdistyneiden kansakuntien perustamisen. Tämän osoittavat YK:n pakolaisjärjestön tilastot ovat karua luettavaa; yli 65 miljoonaa ihmistä on joutunut pakenemaan sotien jaloista, ja jopa 34 000 ihmistä pakenee päivittäin kodeistaan päästäkseen turvaan. Vuonna 2015

yli puolet maailman pakolaisista saapui vain kolmesta maasta: Syyriasta, Afganistanista ja Somaliasta. Suurimmat vastaanottajamaat ovat puolestaan olleet Turkki, Pakistan ja Libanon, joissa on yhteensä yli viisi miljoonaa pakolaista. Kansainvälisellä yhteisöllä ei ole paineita ainoastaan löytää sopuisia ratkaisuja eri konfliktteihin, vaan myös vastata jatkuvasti kasvaviin pakolaisvirtoihin, jotka jakautuvat alueellisesti epätasaisesti.

Kaikki sodan jaloista pakenevat eivät kuitenkaan ylitä kotimaansa rajoja, vaan valtaosa päätyy etsimään suojaa joko vapaaehtoisesti tai pakosta kotikylänsä ja -kaupunkinsa ulkopuolelta. Yli 40 miljoonaa ihmistä elää tällä hetkellä evakossa. Osa tilastoista on vain jäävuoren huippua monimutkaisten konfliktien edetessä.

Kansainvälisen yhteisön haasteet ja toimenpiteet

Vaikka maailman pakolaistilanne näyttää haastavana ja monimutkaisena ilmiönä, monet maat ovat siitä huolimatta päättäneet

tehdä parhaansa siihen vastatakseen. Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisjärjestö (UNHCR) perustettiin vuonna 1950 toisen maailmansodan jälkeen suojelemaan maailman pakolaisia. Sitten perustamisensa, YK:n pakolaisjärjestö on auttanut yli 50 miljoonaa ihmistä aloittamaan elämänsä uudelleen sotien jälkeen. Tämä työ on tuonut kansainväliselle järjestölle myös kaksi Nobelin rauhanpalkintoa vuosina 1954 ja 1981. Samalla kansainvälinen yhteisö on myös monien haasteiden edessä, kun poliittiset linjat ovat muuttuneet ja asenteet niiden myötä. Samalla myös kansainvälisiltä järjestöiltä on leikattu rahoitusta, mikä näkyy esimerkiksi tällä hetkellä YK:n kyvyssä avustaa kaikki pakolaisia eri maiden rajoilla.

Vuoden 1951 sopimus pakolaisten oikeudellisesta asemasta määrittelee pakolaiseksi henkilön, "jolla on perusteltua syytä pelätä joutuvansa kotimaassaan vainon kohteeksi rotunsa, uskontonsa, kansallisuutensa tai mielipiteensä vuoksi, tai sen takia, että hän kuuluu tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään, ja joka oleskelee kotimaansa ulkopuolella ja joka tällaisen uhan vuoksi ei voi tai ei halua

palata kyseiseen maahan". Turvapaikanhakija on henkilö, jolle ei ole vielä myönnetty pakolaistatusta. Kaikki pakolaiset ovat ensin olleet turvapaikanhakijoita.

YK:n pakolaisjärjestöllä on työntekijöitä 125 maassa ympäri maailman, suurista pääkaupungeista aina kaukaihin syrjäseutuihin. Riippuen maasta ja alueesta, myös avustuskkeinot voivat vaihdella. Pakolaisleireillä elämä on varsin erilaista verrattuna Suomeen sopeutuvan pakolaisen elämään. Tästä huolimatta uuteen ympäristöön ja kulttuuriin sopeutuminen vie aina aikansa.

Etelä-Afrikan pakolaistilanne

Afrikan mantereella monet hakevat suojaa Etelä-Afrikasta – maasta, jossa joillain mitta-reilla on muuta manteretta paremmat elin-

olot ja poliittisesti vakaammat olosuhteet. Kuitenkin maa on tullut tunnetuksi myös kasvavasta muukalaispelosta, josta valitettavasti myös pakolaiset ovat joutuneet kärsimään. Tämän lisäksi haasteita aiheuttaa byrokraattinen järjestelmä, jonka myötä monet joutuvat odottamaan pakolaishakemuksensa käsittelyä joskus useita vuosia. Sodan jaloista pääseminen ei aina tarkoita sitä, että elämä muuttuisi väistämättä helpommaksi. Eri mailla on myös varsin vaihtelevat käytännöt: esimerkiksi Tansania on myöntänyt monille Burundista saapuneille turvapaikanhakijoille kansalaisuuden, mikä on puolestaan helpottanut uuteen ympäristöön sopeutumista.

YK:n pakolaisjärjestöä puhutellaan usein isänä tai äitinä – vanhempana, jolta odotetaan turvaa. Vaikka kansainvälinen yhteisön rooli huolenpitäjänä on toisinaan lukuisten paineiden alla poliittisten linjojen muuttuessa ja konfliktien pitkittyessä, ei toivoa tule menettää. Angola oli yli kaksi vuosikymmentä sodan runtelema maa. Nyt entiset pakolaiset palaavat Etelä-Afrikasta kotimaahansa aloittamaan elämäänsä – maassa joka ei ehkä koskaan tule olemaan sama, mutta jossa on nyt mahdollisuus kirjoittaa rauhanomaista

historiaa, joka voi toimia esimerkkinä myös muulle maailmalle.

Teksti ja kuvat: Hannele Tulkki

Hannele Tulkki työskentelee tällä hetkellä YK:n pakolaisjärjestön Etelä-Afrikan kenttätoimistossa.

Kukkahattuäiti, 2016, betoni

Jaakko Liukkosella on kesällä 2017 kaksi retrospektiivista eli takautuvaa näyttelyä. Taiteen tekemistä on jatkunut 50 vuotta. Esillä on töitä vuosilta 1967–2017.

Hehkussa

1.–16.7.2017, Virojoki, Rajasali, Itätie 1. (S-Marketin rakennus, sisäänkäynti joen puoleiselta sivulta.)

Avoinna joka päivä klo 11–16.

Matkani

2.–31.8.2017, Hamina, Ruutikellari, Roopertinkatu 11.

Avoinna ke–su klo 12–18, ma–ti suljettu.

Tervetuloa näyttelyihin!

TARINOITA

Nyt hallan tyttäret tanssivat

Se oli niitä keväisten päivien iltoja. Aurinko oli paistanut kaiken päivää, ja kevään kaikki merkit olivat ilmassa. Kottaraiset olivat tulleet entisille mökeilleen, ja västäräkit olivat viipottelleet pitkin pihapiiriä jo usean viikon ajan.

Mutta tärkein saapuvan kesän merkki oli Vuohijärven jäiden lähtö. Se oli tapahtunut muutama päivä sitten – aluksi kovalla rytinällä – myrskytuulen myötäilemänä ja nyt auringon viimeistellessä hyityneiden lahtien poukamat. Kun tähän maisemaan lisätään paikalla viuhahtaneet harvat pääskyset, oli kesä pikkupojan silmillä todettuna täysin selvä.

Se oli myös sitä isäni mielestä. Hän oli tervannut veneen uutta sesonkia varten, ja nyt oli meneillään kalastajien verkkojen kunnostus. Rannalla kiehua röyhysi pata, joka oli

täynnä kalastajien itse tekemää verkkoväriä – väri oli näiden vanhojen kalamiesten salaisuus. Sekin taito taitaa olla jo unhoon mennyt asia. Siellä kiehui nyt kuitenkin meidän verkkomme. Paljon niitä minun mielestäni oli. Johtuneeko siitä, että verkkoja laskettaessa tuntui siltä, että ne eivät tunnu loppuvan ensinkään.

Nyt valmistauduttiin tulevan kesän pyyntiponnistuksiin. Tänä iltana, siinä kuuden maissa, oli meillä lapsilla määrä lähteä vetämään uistinta. Se oli pitkän talven jälkeen taas mieluista tehtävää. Tervalle tuoksuva vene airoineen oli päivällä koesoudettu ja milteipä vuotamattomaksi havaittu.

Meitä oli siinä neljä nuorta kalamiestä – kolme poikaa ja yksi tyttö. Se oli hyvä, sillä vene oli raskas soutaa, joten soutajaa piti

vaihdella määräjain. Meillä oli kaksi uistinta ja tarpeellinen määrä muita varusteita: ämpäri, kalasäkki, ankkurina toimi köyden päähän köytetty raskas kivi, ja tietenkin tarpeellinen määrä eväsvoileipiä. Reitti oli valittu siten, että soudettiin ensin lahden oikeaa reunaa vastapäiseen Hevossaaren rantaan ja sieltä sitten vasenta reunaa takaisin. Matkaa siitä kertyisi yli kuusi kilometriä. Se oli paljon soutajaa kohden, mutta kalan tarve ruokapöytään kovan pitkän ja kalattoman talven jälkeen oli suuri. Tosin siinä oli ollut yksi poikkeus – tammi-helmikuinen mateenpyynti.

Tuuli oli pohjoisesta. Se oli kuitenkin nyt illalla hiipumassa. Sanotaankin, että pohjoistuuli menee eukkonsa viereen yöksi. Siltähän se näytti nytkin, kun työnsimme

Kuvat Jukka T. Tulkin arkistosta

Opettaja August Tulkki (1891–1948) opastaa poikaansa Aarrea (s.1923) kyntöpuuhissa.

Saima Tulkki, os. Alastalo (1892-1966), lastensa Eilan (s. 1920) ja Ahdin (s. 1918) kanssa kotitalolla.

veneemme vesille. Saimme viimeiset ohjeet rannalla puuhailevalta isältä ja sitten lähdettiin. Vene lipui pienessä myötäisessä tuulenvireessä lähellä rantoja. Suuri odotuksemme mahtavasta kalansaaliista rupesi pikkuhiljaa hiipumaan, kun aikaa kului, eikä kalaa tullut. Yksitoikkoinen soutu alkoi jo väsyttää, kunnes toiseen uistimeen nappasi kala. No nyt! Toiveet suuresta kalasta kuivuivat, kun ylös nousi puolikiloinen hauki. Sitä seurasi toinen samanlainen ja vielä kaksi ahventakin. Se jo nosti mielialaa.

Nyt sitä kehtasi jo lähteä vaikka kotiin. Ei tarvinnut kissalle kikkeliä antaa. Soudimme kuitenkin reitin loppuun, mutta mitään ei enää saatu. Pohjoistuuli oli tyyntynyt kokonaan ja ilma viileni auringon hiljalleen laskiessa kotivaaran taakse. Järven pinnasta nousi aluksi heikohko, sittemmin tiivistyvä usva, joka kieli tulevasta kylmästä yöstä. Eväsleivät oli syöty loppuun, ja nyt istua kyyröteltiin ja palettiin kotia kohti soutuessamme.

Soutuessamme kotirantaan, alavan niityn reunaan, alkoi sinnekin muodostua usvaa, joka lainehti kuin elävä suuri lintuparvi. Isä, joka oli nähnyt rantautumisemme, kat-

seli hetken aikaa kaunista usvan liikehdintää ja tokaisi: "Siinä Hallan tyttäret tanssivat". Ja niin tosiaan, niitylle muodostui silmiemme eteen mielikuvituksemme aistima todellinen ja voimakkaasti elävä utuisten olentojen tanssi, joka hiljalleen levisi yli koko niityn. Kun vielä ennen nukkumaan menoa yritin katsoa makuuhuoneen ikkunasta niitylle, oli esitys jo päättynyt ja tasainen autereinen esirippu laskeutunut yli koko tyynen järven selän.

Aapo Tulkin (1921–2011) kirjoituksia Jukka T. Tulkin (Aapon poika) kokoamana ja toimitamana. Tarina sijoittuu 1920-luvun lopulle.

Aapo Tulkki

Mitä merkitsee olla suomalainen?

Ajatuksia suomalaisuudesta 20 vuotta sitten 1997

O llessani lukion toisella luokalla vuonna 1967 kirjoitin aineen otsikolla "Miksi isänmaasta puhutaan vähemmän kuin ennen?" Silloin Suomi oli täyttämässä vasta 50 vuotta. Aikaa on tuostakin vierähtänyt jo kolme vuosikymmentä. Tästä tasan kahden kuukauden kuluttua vietämme maamme itenäisyyden 80-vuotisjuhlaa.

On vaikea nyt muistaa, mitä 30 vuotta sitten aineessani käsittelin, varsinkin kun kyseinen kirjoitus ei ole hallussani, ja sitä tuskin löytäisinkään. Muistan teemana olleen, että ajat ovat muuttuneet, niin meillä kuin muuallakin. Entisen isänmaallisuuden tilalle olivat 1960-luvulla esille nousseet globaalit ongelmat, ns. kolmas maailma, yleismaailmalliset kysymyksenasettelut, huoli kilpavarustelusta, liikakan-soitus, aliravitseminen jne. Myös populaarikulttuurin synty ja lisääntynyt matkailu orientoivat ihmisten ajattelua kansainväliseen suuntaan.

Entä nyt? Varsinkin 1990-luvulla on otettu sellaisia historiallisia askelia, joista 1960- ja 1970-lukujen radikalismien huumassa ei osattu edes uneksia. Mainittakoon vain tärkeimmät: Neuvostoliiton hajoaminen ja Saksojen yhdistyminen. Mitä tämä kaikki on merkinnyt Suomelle, meille suomalaisille ja suomalaisuudelle? Mikä on kansallinen identiteettimme nyt, kun olemme Euroopan Unionissa ja todennäköisesti ensimmäisten joukossa menossa EMU:iin ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen?

Monet, varsinkin vanhemmat ihmiset, olivat huolissaan Suomen liittyessä Euroopan Unioniin. Itsenäisyys olisi muka mennyttä. Kadunmies tuskin huomasi mitään muutosta jokapäiväisessä elämässä, kun olimme liittyneet EU:iin. Mitä nyt ruuan hinta vähän laski. Alhainen inflaatiotaso, jolla olemme

1990-luvulla pysyneet, on pitemmän päälle ollut hyvä koko kansantaloudelle. Työttömyysluvut ovat kuitenkin pysyneet kiusallisen korkeina. Tällä hetkellä askarruttaa laajoja kansalaispiirejä yhteisen euro-valuutan käyttöönotto. Oma valuuttaahan on pidetty kansalliselle identiteetille tärkeänä yksittäisenä tekijänä. Mitä sillä lopultakaan on merkitystä, minkä nimisellä rahalla jokapäiväisen leipänsä ostaa tai velkansa maksaa?

Meitä suomalaisia on usein syytetty pakolais- ja maahanmuuttopolitiikastamme. Emme ole halunneet maahamme kovin paljon ulkomaalaisia. Tietenkin olemme tässä suhteessa olleet esim. läntisiä naapureitamme hieman sulkeutuneempia ja itsekkäämpiä. Siihen meillä suomalaisilla on kuitenkin historian valossa täysi oikeus. Mennään ajassa taaksepäin – vuoteen 1939. Silloin jouduimme sotaan suurta itänaapuriamme vastaan, jonka nimi tuohon aikaan oli vielä Neuvostoliitto. Voimasuhteet olivat 1:10 naapurin eduksi. Silti selvisimme sodasta itsenäisyytemme säilyttäen emmekä olleet missään vaiheessa miehittettynäkään. Sodan hävinneistä valtioista Suomi oli ainoa, jonka pääkaupunki ei ollut miehittetty. Moraalisesti ja suhteellisesti arvioiden me oikeastan selvisimme voittajina. Emme päästäneet bolsevistista järjestelmää leviämään länteen (lukuun ottamatta alueluovutuksia). Olimme Mannerheimin mukaan viimeistä penniä myöten maksaneet velan, joka meillä länteen oli ollut. – Muistuu mieleeni tapahtuma muutaman vuoden takaa. Olin pohjoismaisten keskuspankkien vaihtovirkailijoiden kanssa Tuusulan "kulttuurikierroksella". Olimme Tuusulan kirkon hautausmaalla. Vieraamme

katselivat vakavina sankarihautojen hautakiviä ja ihmettelivät, miten nuorina monet olivat kaatuneet rintamalla. Vastaavaa ei näe heidän hautausmaillaan.

Ajatellaanpa Saksaa ja toisen maailmansodan aikaisia vainoja. Mikä syntitaakka ja rasite! Ei ihme, että sodan jälkeen Länsi-Saksan ulkomaalaispolitiikka oli hyvin liberaalia. Se oli tavallaan korvausta ja anteeksi-pyyntöä sota-ajan julmuuksista. Toisaalta saivathan saksalaiset halpaa ulkomaalaistyövoimaa talousihmeen kasvattamiseen. Meillä ei tuollaisia rasitteita ole. En henkilökohtaisesti näe mitään syytä siihen, että suomalaisten tulisi ankarien sotakokemusten ja jälleenrakennusvuosien jälkeen ruveta auliisti jakamaan hyvinvointiaan. Käydään pää pystyssä, me suomalaiset, ylpeinä saavutuksistamme, kuitenkin unohtamatta että olemme osa läntistä sivistynyttä Eurooppaa.

Suomalaisilla on vahva kansallinen identiteetti. Meillä on oma kaunis kieli, joka on niin vaikea, että harva suomalainenkaan sitä täysin hallitsee. Meiltä aina edellytetään, että kansainvälisessä kanssakäymisessä hallitsemme vastapuolen kielen, oli hän sitten englantilainen, saksalainen, ranskalainen tai melkein mikä muu tahansa. Olemme korkealla sivistystasolla, ja tulemme toimeen kansainvälisissä kuvioissa – sanoo Lenita sukista mitä tahansa. Meillä on oma maa-alue ja kaunis luonto. Meille ei ole käynyt kuten kurdeille, jotka maanjakoprosessissa unohdettiin. Eikä kuten venäläisille, jotka ymmärtämättömyydessään ja ahneudessaan tuhosivat kauniin luontonansa. Tässä yhteydessä ei voi muuta kuin jättää pelkän maininnan varaan suomalaisten saavutukset tieteen, taiteen, tekniikan, kulttuurin ja urheilun alalla viimeksi kuluneina vuosikymmeninä. Voimme olla ylpeitä suomalaisuudestamme. – Suomalaista luonnetta en malta olla koskettelematta muutamalla sanalla.

Meitä syytetään monesti synkkyyydestä ja sisäänpäin kääntyneisyydestä. Itsemurhatilastojen kärjessä kyllä keikummekin. Olikohan tähän syynä liika kriittisyytemme ja perfektionismin tavoittelumme? Jos jokin menee vikaan, niin narun jatkoksi! Tämä on täysin väärä asenne. Milloin me opimme tajuamaan, että aina ei voi voittaa (ei edes

joka kerta). Ja kuinka tärkeätä onkaan osata hävitä. Ilman häviäjiä ei olisi voittajiakaan. Jonkun espanjalaisen tai italialaisen täytyisi tulla opettamaan meille suomalaisille kunnon mañana-asennetta.

Myös syytetään meitä hitaudesta ja temperamenttisuuden ja mielikuvituksen puutteesta. So what? Tämän näkisin pikemminkin rikkautena. Suomalaista ei helposti saa barrikadeille, ei vaikka bensan hinta miten nousisi, toinen valtiovarainministeri tekisi miten hölmöjä päätöksiä tahansa, taikka korkein oikeus möhlisi kuinka. Kuuluu vain heikkoa mutinaa. Soitetaan kansalaisradioon, kirjoitetaan yleisönosastoon, ruikutetaan valintamyymälän kassajonossa. Muualla maailmassa kelpaa kansanmurhan aiheeksi pelkästään se, että toinen on muslimi ja toinen kristitty. Äärifundalistiset liikkeet eivät sovellu suomalaiseen tapakulttuuriin. Meitä ei kiinnosta tippakaan, mihin naapuri uskoo vai uskooko hän mihinkään, pääasia että pysyy omalla tontillaan. Kylähän suomalaisetkin kännipäissään saattavat äityä hyvinkin väkivaltaisiksi, mutta jälkikäteen ei yleensä muisteta mitään. Johtuen edellä mainituista syistä meillä voi varsin turvallisesti mielin matkustaa bussissa ja kävellä toreilla. Ei tarvitse pelätä joutuvansa silmittömän tappamisen kohteeksi, kuten esim. Algeriassa.

Lähestymme vuosituhannen vaihdetta. Historiallinen kataklysmi on edennyt siihen pisteeseen, missä kansallisvaltioajattelu väistyy yhtenäisen Euroopan tieltä – vaihteeksi. ”Rooman valtakunta” syntyy toistamiseen. Eurooppa ja koko maailma on suurien haasteiden edessä. Osana Eurooppaa Suomella on paljon annettavaa ja myös saatavaa. Kansallinen identiteettimme ei mihinkään häviä, eikä se saakaan hävitä. Kunkin kansakunnan ominaispiirteet rikastuttavat yhteistä keitosta. Näin siis nyt, vuonna 1997. Ken elää, näkee, miltä Suomi, Eurooppa ja muu maailma näyttävät kolmenkymmenen vuoden kuluttua, siis vuonna 2027.

Juhani Tulkki
6.10.1997

Sukuni 100 vuotta -muistelot

Suomi täyttää tänä vuonna 100 vuotta. Juhlat ovat jo alkaneet ja jatkuvat vuoden loppuun. Moni on varmaan ehtinyt pohtia oman sukunsa vaiheita kuluneen sadan vuoden aikana. Millaisia muutoksia sukulaisten elämässä on tapahtunut? Minne suvun jäsenet ovat sijoittuneet asumaan vuosien saatossa? Onko suku kasvanut vai onko ehkä jopa kuihtumassa? Tapaavatko sukulaiset toisiaan, vai elelläänkö kukin omissa oloissaan? Jos tavataan niin pidetäänkö juhlia, vai pidäydäänkö ihan muuten vaan tervehtimässä? Kaikesta tästä ja paljosta muustakin olisi mukava kuulla monesta eri suvusta. Ryhdytäänpä siis muistelemaan! Sukuviesti toivoo saavansa kirjoituksia pitkin vuotta, jotta voisimme julkaista jokaisessa tämän vuoden numerossamme tarinoita otsikolla Sukuni 100 vuotta. Kirjoitusten pituus mieluummin korkeintaan 3000 merkkiä. Kuva tai kaksi jutun mukana on tervetullut lisä. Lehden lukijat saavat vuoden lopussa äänestää mielestään parhaat kirjoitukset, joiden kirjoittajat saavat kunniakirjat ja kirjapalkintoja.

Hyödyllisiä ohjeita kirjoitukseen voi löytää kirjoittajan ohjeesta nettisivuillamme: <http://www.suvut.fi/keskusliitto/sukuviesti/kirjoittajanohjeet>

Muisteluita malttamattomina odotellen

Sukuviestin toimitus ja
asiantuntijaneuvosto

Suomi 100 vuotta

Sukuseurojen Keskusliitto ja Sukuviesti-lehti osallistuvat Suomi 100 vuotta -juhlintaan yhdessä Karjalan tasavallan kansallisarkiston kanssa. Kokoamme yhteistyössä projektin, joka tavoitteena on löytää molemmien puolin rajaa erilaisissa tilanteissa kadonneita sukulaisia ja luoda sukujen elossa oleviin jäseniin uusia yhteyksiä.

Projektin avaus suoritetaan Petroskoissa 15.–16. järjestettävässä seminaarissa, jossa käydään läpi eri arkistojen tarjoamia mahdollisuuksia sukulaisten löytämiseen. Vuoden loppupuolella järjestämme vastaavan seminaarin Suomessa. Tarkempaa tietoa projektista ja siihen liittyvistä tapahtumista seuraavassa lehdessämme sekä kotisivuillamme ja Facebook-sivuillamme ja ryhmissämme.

Kuulutko sukuuni- tapahtuma järjestetään tänä vuonna 7–8.10. Sukuseurojen Keskusliitto on mukana tapahtumassa omalla osastollaan. Liiton syyskokous pidetään tapahtuman yhteydessä 7.10. kello 15. Myös suvut voivat varata esittelypöydän tapahtumasta. Tervetuloa mukaan!

Sukuseurojen Keskusliiton jäsenseurojen toimihenkilöille on Facebookissa suljettu ryhmä, jonne toivotaan mahdollisimman monen jäsenseura-aktiivin liittyvän.

Facebook-ryhmän linkki <https://www.facebook.com/groups/515071878668996/> tai haulla Sukuseurojen Keskusliiton jäsenseurojen toimihenkilöt

Keskusliiton Facebook-sivut: <https://www.facebook.com/SSK.Sukuviesti/>
Käykääpä tykkäämässä.

Kahvi

(*Coffea arabica*)

Kahvin keksimisestä on olemassa useita tarinoita. Tunnetuin niistä lienee tarina Kaldista, etiopialaisesta vuohipaimenesta. Etsiessään kadonnutta laumaansa hän löysi eläimet hyppimässä pensaalta toiselle pirteinä, innokkaina ja ahmimassa punaisia marjoja. Hän päätti itsekin maistaa niitä, ja olikin pian mukana tanssimassa yhdessä laumansa kanssa. Hän kertoi löydöstään ohi kulkevalle munkille, joka marjoja maistettuaan piristyi huomattavasti. Innoissaan hän juoksi luostarin apotin luokse kertomaan asiasta. Tämä epäili marjojen olevan paholaisen tekosia ja heitti ne nuotioon. Vähän ajan kuluttua tullesta alkoi nousta huumaa tuoksu. Munkit sekoittivat veteen paahtuneita papuja, joivat tätä nestettä ja huomasivat pysyvänsä paremmin hereillä rukousten ajan.

Kahvikasvi on luokiteltu Matarakasvien heimon (*Rubiaceae*), johon kuuluu myös mm. gardenia ja sen nimesi kasvitieteilijä Carl von Linné "Coffeaksi", joka on todennäköisesti latinan muoto kahvin ikivanhasta arabialaisesta nimityksestä: qahwah.

Kahvin alkuperämaana pidetään Etiopiaa. Subtrooppisilla alueilla Afrikassa, Indonesiassa, Malesiassa ja Madagaskarilla kasvaa luonnonvaraisena noin 60 kahvilajiketta. Näistä vain kymmenkuntaa lajiketta kasvatetaan kaupalliseen tarkoitukseen eri puolilla maailmaa.

Ensimmäiset arkeologiset löydökset kahvipapujen käytöstä ovat noin 4000 vuoden takaa. Varhaisimmat maininnat kahvipapujen kaupasta ovat noin 900 vuotta ennen ajanlaskun alkua. Tuolloin Jemenin ja Etiopian välisessä kaupassa on mainintoja kahvipapuvuista.

Luonnonvaraisia kahveja kasvaa subtrooppisilla alueilla noin 60 lajiketta.

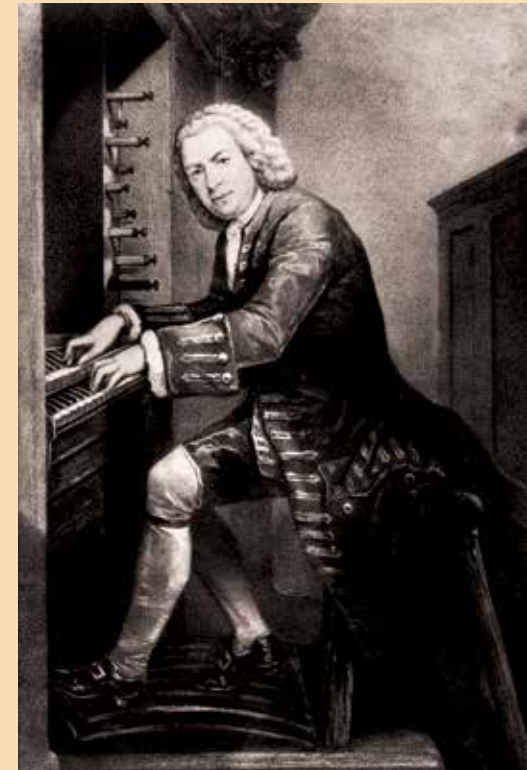
Aluksi kahvia ei lainkaan paahtettu, vaan raakoja murskattuja kahvipapuja sekoitettiin veteen tai viiniin, jonka annettiin käydä alkoholipitoiseksi juomaksi. Toinen suosittu tapa nauttia marjoja oli sekoittaa murske eläinrasvaan ja muotoilla sitten näin tehdystä taikinasta palloja.

Varhaisimmat viitteet kahvipapujen paahtamisesta nuotiossa ovat Afrikasta, missä 500-luvulla oli papuja heitetty nuotioon ja poimittu sieltä nuotion sammumisen jälkeen. Nykyisen kaltaisen kahviuoman valmistus lienee arabien keksintö, ja heidän oletetaan oppinene kahvin paahtamisen. Kahvin juonti liittyi arabeilla seremoniaan, jolla osoitettiin arvostusta vierasta kohtaan. Arabien kahvilasääntöjen mukaan kahvinkeittäjiksi kelpasivat vain miehet. Naiset saivat kuitenkin juoda kahvia ja juomasta tulikin arabinaisille varsin tärkeä. Maassa oli aikoinaan laki, jonka mukaan naisella oli oikeus saada avioero, mikäli mies ei sallinut tämän juoda kahvia.

Kahviuoma saapui Egyptiin vuoden 1510 tienoilla. Turkkilaiset valtasivat Egyptin vuonna 1517 ja ihastuivat kahviin. He levittivät kahvikulttuuria ympäri Lähi-itää uusia maita vallatessaan. Konstantinopolissa avattiin ensimmäinen julkinen kahvila vuonna 1554, ja uusia, ylellisiä kahvihuooneita syntyi runsaasti. Kahvista tuli suosittu vasta, kun ottomaani-sulttaani Istanbulissa päätti kieltää sen vuonna 1543, koska katsoi sen olevan vaaraksi yhteiskunnalle. Kahvin juominen jatkui kuitenkin salassa, ja ennen 1600-luvun alkua kielto oli jo unohdettu.

Paahtettuja papuja.

Säveltäjä **Johan Sebastian Bach** kirjoitti: "Kuinka ihanalta kahvi maistuukaan! Suloisemmalta kuin tuhat suudelmaa, ihanamalta kuin muskatelliviini." 1730-luvulla Bach oli juuri saanut valmiiksi Kahvikantaatin (*Sweight stille, plaudert nicht* eli "Olkaa vaiti, älkää löpötelkö"). Se odotti ensiesitystä Zimmermannin kahvilassa Leipzigin, jonne säveltäjätoveri **Georg Philipp Telemann** oli perustanut Collegium Musicumin.

Eurooppalaiset tutustuivat kahviin ensimmäistä kertaa Turkin kahviloissa. Venetsialaisen **Marco Polon** on kerrottu tuoneen idästä kahvin Venetsiaan jo 1200-luvun alussa. Yleisemmin ensimmäiset kahvikupilliset juotiin todennäköisesti Venetsiassa 1500-luvun lopulla. Venetsialaiset kauppiaat ryhtyivät tuomaan Eurooppaan kaupallisesti merkittäviä määriä kahvia 1600-luvun alussa. Arabi-

Euroopan ensimmäinen kahvila avattiin Venetsiassa vuonna 1645.

alla oli 1600-luvulla Euroopan kahvikaupassa monopoliasema.

Kahvi tuli Eurooppaan kahta reittiä. Turkilaiset toivat kahvisäkkejä kameliensa selässä Arabiasta Egyptiin. Kairossa ne lastattiin veneisiin ja laskettiin Niiliä pitkin Välimeren rannikolle Aleksandriaan. Sieltä eurooppalaiset kauppiat ostivat kahvia kotimaidensa tarpeisiin sekä tietenkin vientiin.

Toinen kahvivirta kulki eteläistä reittiä: ensin kamelikyydillä Mochaan ja sieltä idästä palaavien hollantilaisien, englantilaisten ja ranskalaisien kauppalaivojen lastin täydennyksenä Afrikan eteläkärjen ympäri Eurooppaan.

1700-luvulla siirtomaavallat Englanti, Hollanti ja Ranska pyrkivät murtamaan arabien kahvimonopolin ja kehittivät kahvintuotantoa siirtomaissaan. Ranskalainen meriväenkapteeni **Gabrielle de Clieu** lähti vuonna 1720 Karibian Antilleille Martinique-saarelle mukanaan kahvintaimia. Orjien tarkasti vartioimat taimet

alkoivat kukoistaa de Clieun puutarhassa. Väitetään, että kaikki Amerikan mantereiden kahvipensaat olisivat näiden pensaiden jälkeläisiä. Vuonna 1777 Martiniqueella kasvoi jo lähes 19 miljoonaa kahvipensasta.

Kahvin viljely levisi tehokkaasti 1700-luvulla Latinalaisessa Amerikassa ja eurooppalaisten siirtomaavalttojen hallitsemilla Kaukoidän alueilla. 1800-luvulla kahvia alettiin kasvattaa Intiassa, Afrikassa, Ranskan Indokiinassa ja Australiassa. Itäisen Afrikan siirtomaissa kahvin viljely aloitettiin 1900-luvun alussa, lähellä luonnonvaraisena elävän kahvipensaan alkukotia. Ensimmäinen kahviviljelmä Uudessa maailmassa perustettiin Brasiliaan 1727.

1800- ja 1900-luvun vaihteessa Brasiliassa oli käytännössä monopoli kahvin maailmanmarkkinoilla, kunnes korkeita hintoja puolustanut politiikka avasi mahdollisuuksia muille tuottajamaille, kuten Kolumbialle,

Guatemalalle ja Indonesialle.

Maailman suurin kahvintuottajamaa nykyisin on Brasilia, joka tuottaa noin kolmasosan maailman kahvista. Yleisimmin viljeltyjä kahvilajeja ovat arabiankahvi (*Coffea arabica*) ja kongonkahvi (*Coffea canephora* tai *Coffea robusta*), joista arabiankahvia pidetään maukkaampana.

Ensimmäinen kahvilasti Ruotsi-Suomeen lieenee saapunut jo vuonna 1685. Tukholmaan perustettiin ensimmäinen kahvila vuonna 1708. Pultavan taistelussa vuonna 1709 tappion kärsinyt **Kaarle XII** pelastautui Turkkiin joukkojensa rippeiden kanssa. Kahvi maistui kuninkaalle, ja viisi vuotta myöhemmin kotiin palatessaan hän toi mukanaan turkkilaisen kahvinkeitätjän.

Suomeen kahvia alkoi tulla 1720-luvulta lähtien turkulaisporvarien varustamissa laivoissa. Kahvia juotiin aluksi eniten rannikolla ja säätyläiskodeissa. Vähitellen kahvi levisi koko kansan nautintoaineeksi. Ruotsi-Suomessa 1685 kahvin käyttöä rajoitettiin veroilla ja ylellisyystuotteen tuonti- ja käyttökielloilla kolmeen eri otteeseen, kunnes kuningas **Kustaa IV Aadolf** kumosi sen vuonna 1802: "Koska te, minun alamaiseni, olette sellaisia lurjuksia, ettette voi tulla toimeen ilman kahvia, niin tahdon sallia tämän juoman

Ranskalainen laivastoupseeri Gabriel Mathieu de Clieu tuomassa kahvipensasta Karibialle vuonna 1720.

Kuva Jaakko Liukkonen

käyttämisen toistaiseksi."

1800-luvun lopulle saakka kahvikauppa oli kahvipapujen kauppaa. Kukin kotonaan rännäsi ja jauhoi pavut juoman keittämistä varten. Arvokasta ainetta jatkettiin usein sikurilla. Ensimmäinen varsinainen teollisuuslaitos paahtimo Suomessa oli **C. F. Blombergin** Helsinkiin 1883 perustama pienimuotoinen laitos. Varsinaisesti teollinen paahtaminen alkoi kuitenkin 1904, kun saksalainen **Gustav Paulig** avasi kahvipaahtimonsa Helsingin Katajanokalle. Keskusliikkeet perustivat omia paahtimoitaan seuraavalla vuosikymmenellä. Myöhemmin 1900-luvulla maailmansotien aikaan kahvi on ollut esimerkiksi Suomessa säännösteltyä, koska sitä on ollut vaikea ellei mahdoton saada sodanaikaisilta markkinoilta. Kun oikeaa kahvia oli mahdoton saada, keksittiin sille korvikkeita, joissa on pieni osa aitoa kahvia sekä vastikkeita, jotka koostuvat kokonaan korvaavista aineista.

Nykyisin Suomessa juodaan kahvia asukasta kohti eniten maailmassa. Vuonna 2011 suomalainen kulutti raakakahvia 12,2 kilogrammaa, mikä on paahdettuna kahvina 10 kg. Seuraavaksi eniten raakakahvia asukasta kohti kulutettiin muissa Pohjoismaissa: Norjassa 8,9 kg, Ruotsissa 7,4 kg ja Tanskassa 7,4 kg. Italian kulutus on 5,8 kg asukasta kohti.

Suomessa juodusta kahvista 94 % on vaaleapaahtoista, mutta tummapaahtoisen kahvin suosio ja tarjonta on kasvussa.

Jaakko Liukkonen

Lähteet:
Laws Bill: 50 kasvia jotka muuttivat maailmaa, Kustantaja: Moreeni. Painettu Kiinassa 2012

<https://www.baristat.fi/kahvitiето/kahvin-historiaa/>

Sanomista

Vanhoja lehtileikkeitä Pihlajasta ja vähän muualtakin lähialueelta. Tämänkertaiset leikkeet ovat pääosin vuosilta 1904 ja 1905.

— Wirolahden osuuskau-
pan hallitus kokoontui sunnuntai-
na t. k. 7 päivänä k. 6 illalla Har-
jun maanviljelyskoululle keskustelemaan
ylä- ja Alapihlajan, Ravihoen, sekä
Ravijärven kyläläisten kanssa haara-
kaupan perustamisesta mahdollisesti
Ravijoelle eli Yläpihlajaan. — Ko-
kouksen avasi maanviljelijä Jeremias
Willi ja esitti valittavaksi kokoukselle
puheenjohtajan ja kirjurin, joiksi walit-
tiin maanviljelijä M. Harjunen puheen-
johtajaksi, ja kirjuriksi hra M. Makari.
Sittenkuin otettiin selvää jos haara-
kaupan perustamista pidetään tarpeel-
lisena tänne, ja mihin paikkaan se olisi
perustettava, vastattiin myöntävästi,
ja ehdotettiin että mainittu haarakau-
pa olisi perustettava jos suinkin mah-
dollista Ravijoelle. Kuin ei ollut
vielä kuin 81 henkilöä kirjoittanut ni-
mensä osuuskaupan jäsenlistaan tulin
yhdellä osuuskallalla, niin walittiin Jere-
mias Harju ja Anton Tulppi Yläpih-
lajasta, Augusti Hyman ja Kristian
Wärri Ala-pihlajasta, Anton Buntti
ja Anton Mäkelä Ravijoelta sekä An-
ton Uusi ja Otto Uusi Ravijärveltä,
tulin kylänsään ottamaan vastaan ni-
mikirjoituksia ja osuuskien määriä jäsen-
listaan, joita määrättiin että wähin-
tään pitää merkittämän 100 jäsentä
200 osuuskalla jäsenlistaan ennenkuin
voidaan ajatella haarakaupan perusta-
mista tänne.
Nämät on toimittavat ennen keijä-
kuun 15 päivää, jolloin sitte pidetään
päättävä kokous.

Säkijärven Sanomat 27.5.1905.

Viipurin Sanomat
Supistus 21.10.1903.

Huutokauppoja.
Vapaaehtoisella
huutokaupalla
myydään huhtikuun 5 päivänä
allekirjoittaneen luona talous- ja
huonekaluja, heiniä, olkia y. m.
irtainta omaisuutta.
Yläpihlajan Saareksella
Zaneli Liikkanen.

Koitar 19.3.1904.

Auroja,
Silppukoneita,
Puimakoneita,
Viskuukoneita,
Viljanlajittelukoneita,
Vehnänliuseita y. m.
Väkirehuja
myy halvimmalla
Suomalainen Maanviljelyskauppa-
Osakeyhtiö.
VIIPURI

Viipurin Sanomat Supistus 3.10.1903.

Alapihlajan Nuorisoseura
pitää
Yleiset kilpa-ajot
Porolahden jäällä 12 p:nä helmik.
Alkaa kello 1/2 1 päiv.
Ajojen loputtua
Iltama
Kristian Lahden talossa. Näytös-
kappale „Lukkarin arkityöt“ ja
kuvaelma „Mustalaiset“ y. m. y. m.
Lopussa karkeloa.
Pääsymaksu 50 p. Seuran jä-
seniltä 25 p.
Toimikunta.

Koitar 7.2.1905.

— **Ravijärven Nuorisoseura** Alapihla-
jassa lauantai-iltoina ovat par-
haat ennätyskierrokset seuraavat: Antti
Häijän tamma Birkku, enn. 4 m.
13 s., Rosta Sipilän tamma Nu-
sta, enn. 4 m. 23 s., Kristian La-
hden tamma Maja, enn. 4 m. 25 s.,
Zaneli Heijarin tamma, enn. 4
m. 25 s., Otto Manterén tamma
Biku, enn. 4 m. 27 s., Ojjo Wil-
kin tamma Punanen, enn. 4 m.
29 s., Santeri Mondolinin tamma
Raukka, enn. 4 m. 29 s. Neljä
ensimmäistä palkittiin.
Kilpa-ajojen loputtua oli iltama
Manu Viikkasella. Ohjelmasa oli
yhtäänistä laulua, näytelmä „Sun-
nuntai-ilta“ ja tanssia. Yleisöä
oli kilpailua katsomassa paljo, iltama-
sa vähänlaisesti, waikka tulot
käytetään niin tarpeelliseen kappalee-
seen, kun paloruisu, joten naapuri-
kyläläisillekin siitä voisi hyötyä olla,
niin että virkeämpää osanottoa hei-
dän puolestaan olisi toivottu.

Koitar 18.2.1904.

— **Sartaita wiinamäen työ-**
miehiä on eräässä Wirolahden sorja-
kylässä, jota tilaisuudessa täytyy heillä
olla tustumatti mufanaan. Sunnuntai-
na wiikko talaperin, kun Alapihlajan
nuorisoseuralla oli iltama kilpa-ajojen
päätyttyä, tuli sinne myöskin joukko
noita mainitun kylän miehiä, joilla sekä
nuorilla että vanhoilla oli pirtupullo
pöytästysä. Mutta kun iltamissa ei
enään nyt-paitoina tarjoilla „sifun nos-
tajaa“, niin leikkivät nämät naapurin
viijaat leinon, jota teppi. Se ostivat
tarjoiluhuoneesta teetä ja menivät kupp-
neen siivuhuoneisiin, jossa valmistivat
tastumattiensa avulla sellaiset „plöröt“,
joita käreivät „huippuun“. Tästä oli
tietysti seurauksena, että suu alkoi so-
itella sopimattomia ja polvet liiaksi let-
tahdella, molemmat häiriöiksi muulle
iltama yleisölle. Onnelti rupefi tuiten-
tin eräs ifantamies pitämään järjesty-
stä, joten eivät „reikut“ muuta pahaa
saaneet aikaan kuin harmia muille, fir-
joitetaan meille Wirolahdelta.

Koitar 21.2.1905.

Viipurin Sanomat Supistus 21.10.1903

Ilmoitus.
Helena Juhontytär Liikkasen
jalkeen pidetään perunkirjoitus
allekirjoittaneen luona 30 päivänä
tätä kesäkuuta, johon kehoite-
taan kaikkia lapsia, osakkaita ja
saamamiehiä saapumaan etuansa
valvomaan.
Yläpihlajassa kesäkuun 1 p:nä
1904.
Anton Adaminp. Liikkanen.

Koitar 2.6.1904.

— **Sauna paloi** talolliselta Wihtori Ripatilta, Wirolahden Yläpihlajan kylässä yötä vasten junnuntaita 22 p. tammik. Sammutustyössä loukkaantui laaturvan samupiiipun alle jäädesjään taloll. Taneli Juhonp. Harju niin pahasti, että saamistaan wammoista kuoli Haminan sairaalassa 29 p. jamaa tuuta.

Koitar 2.2.1905.

Kohta polkiva
Maitolehmä
myytävänä nyt heti
Anton H. p. Haaja
Yläpihlaja.
Lehmä on tavattavissa yön aikana.

Koitar 17.8.1905.

Yläpihlajan W. P. K:n
Kesäjuhla
Ahopellon koivikossa 30 p:nä
heinäk 1905.
— Ohjelma: —
Laulua.
Kertomus.
Runo (Heinäk. 5 päivä).
Urheilukilpailuja.
Lopussa tanssia.
Juhla alkaa kello 3 j. p. p.
Sisäänpääsy 50 p. aikuisilta, 25 p. lapsilta.
Hu vitoimikunta.

Koitar 27.7.1905.

Huvituksia.
Alapihlajan Nuorisoseura
viettää
Vuosijuhlaansa
elokuun 27 päivänä
Kristiaan Peltolan talossa.
Alkaa kello 3 i. p.
Ohjelma: Laulua, voimistelua (Länsikylän voimisteluseura), urheilukilpailua, näytöskappale: „Julian suutelmä“ y. m., y. m. Lopussa karkeloa.
Sisäänpääsy aikuisilta 50 penniä ja lapsilta 25 penniä.
Huvitoimikunta.

Koitar 24.8.1905.

Juoksija-ori
„Poika“
musta, 10 kortt. 2 1/2 tuum. korkea, saatavana astutukseen. Maksu 10 mk.
Juhana Liiikkasen perilliset
Ylä-Pihlaja.

Koitar 23.8.1904.

Sianporsaita
myytävänä Wille Ristollalla Alapihlajassa.

Koitar 26.8.1905.

Ravijoen ja Alapihlajan
Koulupiirikokous
pidetään kansakoululla 31 p. tätä kuuta kello 4 i. p., jossa valitaan johtokunnan jäseniä vuorossa eroavain sijaan. Valitaan tilintarkastajat, sekä kysytään, josko edelleenkin maksetaan opettajarelle heiniä, eli lakkautetaanko. Mahdollisesti muitakin asioita.
Johtokunta.

Koitar 28.12.1905.

Safoo!
Suomen immet ihanat, liusfilmät lihavat, villastaapa riivejä näitä, jos haluatte viettää kanssamme häitä. Meitä olisi täällä joukko nuoria miehiä, jotta olemme tyllästyneet itse „pedin“ laittamiseen ja myöskin haluaisimme oman waimon kanssa sanojen waihtamiseen. Riffautta emme waadi, sillä luulemme sitä woiwamme laittaa, kun waan saifimme oikein todellista raffautta maistaa. Kuttalaa rakkaat tytöt meitä, tyllä leipä elättää teitä. Nuorin on meistä 20 w. ja wa hin wielä yhden sauwan warassa woiwi pihalla lähdä. Kirjeet wästataan kirjeillä, wälokuwat rahalla. Wälokuwat laittakaatte; tyllä muutinkin kirjoittaa saatte, kun oitkaa nimenne paatte. Veitti lemmen luataa, waan pila raffauden huataa.
Henry Ranta. Simo Hämäläinen. Auru Peltola. Antti Hämäläinen. Anton Bätär. Konsta Timper. Absalom Forsström. Emil Gowi. Anton Wirju. Juho Lawonen. Wäinö Piili. Anshelm Jaakkola. Martti Santaputti. Ewert Salo. Jalmar Leppäniemi. Anton Butti. Erii Peltola. Antti M. p. Hämäläinen. Nestor Hämäläinen. Matti Rallonen. Matti Paakkanen. Matti Seppä. Simo E. p. Hämäläinen. Simo Perättylä. Ha Ha Bay. Bagotville Ruebed. Canada.

Koitar 13.5.1905.

Koitar 13.6.1905.

Kadonnut.
Karjastani on kadonnut valkean ja ruskean kirjava
Nuori sonni.
Joka sen näkee, pyydetään ottamaan kiinni ja ilmoittamaan palkintoa vastaan **Erik Mäkelälle** Alapihlajassa. Virolahdella elokuun 18 p. v. 1905.

Koitar 19.8.1905.

Wiipurin Sanomat
Supistus 21.10.1903.

Suomi 100 v Virolahdella

27.6. klo 8-18 Kesämarkkinat Klamilan satamassa. Järj. Sataman baari

30.6.–2.7. Salpavaellus
Lisätietoja www.salpavaellus.net

1.–9.7. Virolahti -viikko

4.–8.7. Kaakon kamarimusiikki

1.–8.7. klo 11–16 Hapanvelli-ravintola ja Jaakko Liukosen taidenäyttely Rajasalissa

1.7. klo 9 Vanhat raudat rajalla, El Reinos

1.7. klo 11–14 Jaakko Liukosen taidenäyttelyn ”Hehkussa” avajaiset Rajasalissa

1.7. klo 12 Virolahden Sammon perinteinen Vellicup Virojoen koulun kentällä

1.7. klo 18 Virojoki tube – nuorten tapahtuma Virojoen koululla

1.7. Kantrimusiikin kymmenen vuosikymmentä ja klassikoita Cafe Metsänportissa, esiintyjänä Stella&Juho Duo klo 18.30–22.00, Kirkontie 448, liput 7 euroa

2.7. klo 12 Salpavaelluksen päätöstapahtuma Harjun Oppimiskeskuksessa

4.7. Kaakon Kamarimusiikin konsertit Viipurissa

5.–8.7. Kaakon kamarimusiikin konsertit Virolahdella, www.kaakkofestival.fi

7.7. klo 17 Soikonvuoren Vesper Säkjärven luolassa

8.7. klo 8–14 Hapanvelli-markkinat Virojoella, kunnantalon parkkipaikalla Paikkavaraukset majja.santanen@mie-hikkala.fi tai 0400 923 481

8.7. klo 11 Virojoen VPK:n 120-vuotisjuhlan paraati klo 11 ja kalustonäyttely Hapanvelli-markkinoiden yhteydessä

8.7. klo 13 Pesäpallo-ottelu Virojoen urheilukentällä, naisten maakuntasarjan ottelu HP-Roihu, kentällä kahvio ja arpajaiset

8.7. klo 14 Fish and Soul lasten tapahtuma ja iltatapahtuma Klamilassa

9.7. Hapanvelli-juhlat Klamilassa

9.7. Jazz ja Viihdemusiikin kymmenen vuosikymmentä ja klassikoita Cafe Metsänportissa, esiintyjänä Trio Cosmos klo 18.30–22, liput 7 euroa

10.7. ja 13.7. Lasten onkitapahtumat Virojoella ja Klamilassa

30.7. klo 11 Säkjärven 70v. Olympialaiset Järj. Säkjärven kyläläiset

26.8. klo 10–14 Pertunmarkkinat Virolahden kirkonkylällä. Järj. Virolahden VPK

3.9. Salpapolku-juoksu museolta museolle Järj. Mivi ja Visa

9.9. Kaakkoisralli

24.9. klo 10–15 Silakkamarkkinat Klamilan satamassa

30.11.–6.12. Suomi 100 -viikon tapahtumia kirjastolla, kouluilla ja päiväkodeissa

6.12. Virolahden ja Miehikkälän kuntien yhteinen Itsenäisyyspäiväjuhla Miehikkälässä

8.12. Johannes Takasen patsaan kukitus

Kesätorit Klamilan kyläkeskus, perjantaisin 10.6.–19.8. klo 18–19 paitsi Juhannustori to 23.6. klo 13–19

Virolahden kirkonkylä, Cafe Metsänportti kesä-heinäkuussa perjantai-iltoisin klo 16–19 Näyttelyt

Virolahden kirjasto, Rantatie 9: Marja Koskelan Australia-aiheinen valokuvanäyttely, avoinna 1.–31.7. kirjaston aukioloaikoina

Virolahden bunkkerimuseo, Vaalimaantie: Henkilöhistoria näyttelyt Uuno Klamista ja Veli Saarista, avoinna 1.7.–31.8. joka päivä klo 10–18

Virojoen Rajasalissa, Itätie 1: Jaakko Liukosen retrospektiivinen eli takautuva näyttely ”Hehkussa”. Esillä taidetta vuosilta 1967–2017, avoinna 1.7.–16.7. joka päivä klo 11–16

Kamarimusiikki soi jälleen kaakossa

Kaakon Kamarimusiikin neljäs kesä liputtaa tunnuslauseella ”Musiikki ei tunne rajoja”. Tämä toteutuu monella tavoin festivaalin ohjelmassa. Esitettävä ohjelmisto on monipuolista eurooppalaista, slaavilaista sekä suomalaista klassista kamarimusiikkia. Valtakunnan raja ylitetään konserttimatkalla Viipuriin ja ensimmäistä kertaa konsertoidaan myös Miehikkälässä.

Konsertit alkavat tiistaina 4.7. Viipurissa, jossa kamarimusiikki soi Aallon kirjastossa ja Pietarin-Paavalin kirkossa. Kesäinen Viipuri ottaa kamarimusiikin ystävät Suomesta ja Venäjältä avosylin vastaan. Haminasta ja Virolahdelta järjestetään päivän musiikkimatka, jonka kyytiin on helppo hypätä.

Neljäs festivaalikesä tarjoaa kaikkiaan 11 konserttia vaihtelevissa ympäristöissä. Konserttipaikat ovat kotiseudun parasta antia: kauneimmat kirkkosalit, tunnelmalliset seurantalot ja historiaa huokuvat museomiljööt.

Entistä tiiviimpi yhteistyö Virolahti-viikon muiden tapahtumien kanssa tuo mukanaan uusia ja jännittäviä musiikkielämyksiä: Soikonvuoren vesperissä soivat J. S. Bachin yksinlaulut kallioluolan seinien suojassa, ja Fish&Soul-satamafestivaalin perhepäivää maustaa nyt myös klassinen musiikki.

Tavataan taiteilijat

– Tuomme musikat yleisön lähelle järjestämällä taiteilijataapaamia, joissa kuullaan enemmän teoksista ja keskustelu on vapaata. Esittelyt syventävät konserttielämystä ja syntyy aitoja ja mukavia kohtaamisia, festivaalin taiteellinen johtaja Jukka Merjanen kertoo.

– Olemme selkeästi lunastaneet paikan tasokkaana kamarimusiikkifestivaalina. Vie-raamme viihtyvät, musikat viihtyvät, kaikki viihtyvät, Jukka Merjanen kiittää. Laajaan tarjontaa sisältyy myös maksuttomia konsertteja,

Kuva Rami Lappalainen

sillä haluamme tarjota kaikille mahdollisuuden päästä mukaan Kaakon Kamarimusiikin elämyksiin. Viime vuonna konserteissa ja tapahtumissa oli 1500 vierasta, ja tänä vuonna odotuksena on edelleen kasvava konserttiyleisö.

Yhtenä monipuolisen konserttitarjonnan huippuna on huippulaulajien konsertti Virolahden kirkossa. Lilli Paasikiven johdolla saapuva laulajajoukko hakee vertaistaan. Mari Palo, Markus Pelkonen, Kristian Lindroos sekä pianistit Ilmo Ranta ja Johannes Piirto takaavat tunnelmallisen ja vahvan kesäillan. Muuten ohjelmasta on vaikea nostaa yksittäisiä konsertteja esiin, sillä ne kaikki ovat kiinnostavia, olemaisia ja ainutlaatuisia, todellisia helmiä.

Ohjelma

Tiistai 4.7.

- klo 14 *Musiikki yhdistää*, Aallon kirjasto, Viipuri, ohjelma 15 euroa.
- Sergei Rahmaninov: Neljä preludia pianolle
- Jean Sibelius: Kuusi humoreskia viululle ja pianolle
- Franz Schubert: Jousitrio B-duuri
- Dimitri Šostakovitš: Pianotrio nr 1

- klo 19 *Musiikki ei tunne rajoja*, Pietarin Paavalin kirkko, Viipuri, ohjelma 15 euroa
- Toivo Kuula: Laulu & Aamulaulu alttoviululle ja pianolle
- Toivo Kuula: Suru & Eteläpohjalainen kansanlaulu sellolle ja pianolle
- Pjotr Tšaikovski: Melodia & Valse-Scherzo viululle ja pianolle

- Jean Sibelius: Jousitrio c-molli
- Dimitri Šostakovitš: Jousikvartetto nr 8

Keskiviikko 5.7.

- klo 13 *Kaakon Kamarimusiikin Alkusoitto*, Takasen puisto, Virojoki, vapaa pääsy
- Viihtyisä avajaistapahtuma Johannes Takasen puistossa Virojoen keskustassa. Festivaalin konserttien esittelyä, terveiset Viipurista, taiteilijataapaamisia, musiikkia ja mukavaa yhdessäoloa "Suomen avajaiskonserttia" odotellessa.

- klo 14, *Sävelten Sampo*, Sammontalo, Rantatie 2, Virojoki, 22,50/25 euroa
- Mihail Glinka: Trio d-molli viululle, fagotille ja pianolle
- Dimitri Šostakovitš: Sonaatti sellolle ja pianolle
- Ludwig van Beethoven: Sonaatti viululle ja pianolle nr 9 op 47, "Kreutzer"

- klo 19 *Lempeän kesäillan säveliä*, Museotie 1903, Klamila, 22,50/25 euroa
- *ennen konserttia taiteilijatapaaminen ja illan konsertin esittely klo 18.15-
- Franz Krommer: Fagottikvartetto op 46 nro 1
- Edward Grieg: Sonaatti sellolle ja pianolle a-molli
- Antonín Dvorak: Serenadi jousille D-duuri op 22

Torstai 6.7.

- klo 13 *Nuoret solistit I*, Sammontalo, Rantatie 2, Virojoki, vapaa pääsy
- Kaakon Kamarimusiikin mestarikurssien 1. loppukonsertti, Janne Malmivaaran viulistit ja Bence Bogányin fagotistit estradilla.

Fagotistit treenaa.

- klo 19 *Rakkauslauluja kesäillassa*, Virolahden kirkko, Kirkontie 500, Virolahti kk, 27,50/32 euroa
- Mari Palo, Lilli Paasikivi, Markus Nykänen, Kristian Lindroos, Johannes Piirto ja Ilmo Ranta
- Johannes Brahms: Liebeslieder Walzer op.52 ja muuta kesäisen romanttista musiikkia upean laulajakaartin ja huippupianistien esittämänä.

Perjantai 7.7.

- klo 12 Nuoret solistit II, Harjun Hovi, pää rakennuksen pianosali, Katariinankuja 19, Ravijoki, vapaa pääsy, Kaakon Kamarimusiikin mestarikurssien 2. loppukonsertti, Samuli Peltosen sellistit estradilla.

- klo 14 *Virtuoosit vauhdissa*, Virolahden Kotiseutumuseo, Museotie 133, Pyterlahti, 22,50/25 euroa
- Rodion Schedrin: In the style of Albéniz, sellolle ja pianolle
- Sergei Rahmaninov: 2 pianopreludia
- Mihail Glinka: Sonatensatz fagotille ja pianolle
- Antonín Dvorak: Terzetto kahdelle viululle ja alttoviululle
- Luigi Bottesini: Capriccio di Bravura kontrabassolle ja pianolle
- Ferenc Farkas: Sonaatti fagotille ja pianolle
- Henryk Wieniawski: Poloneesi A-duuri viululle ja pianolle

- *Soikonvuoren Vesper*, Säkijärvi, vapaa pääsy

Kaakon Kamarimusiikki on mukana Virolahden kappeliseurakunnan järjestämässä perinteisessä iltahartaudessa tunnelmallisessa kynttilöin valaistussa kallioluolassa. Vesperin musiikkina baritoni Erik Rousi laulaa Bachin yksinlauluja.

- klo 19.30 *Suurten säveltäjien muistolle*, Miehikkälän kirkko, Muurikkalantie 6, Miehikkälä, 22,50/25 euroa
- *ennen konserttia taiteilijatapaaminen ja illan konsertin esittely klo 18.45
- W.A. Mozart: Kvartetto fagotille ja jousille (alkuper.huilu) D-duuri, KV 285
- Leos Janacek: Sonaatti viululle ja pianolle

Rakkauslauluja kesäillassa, Virolahden kirkko.

- Pjotr Tšaikovski: Pianotrio a-molli op 50

Lauantai 8.7.

- klo 13 *Kolme Ässää*: Schumann, Šostakovitš & Schubert, Klamilan kirkko, Museotie 1903, Klamila, 22,50/25 euroa
- Robert Schumann: Adagio & Allegro fagotille ja pianolle
- Dimitri Šostakovitš: Sonaatti alttoviululle ja pianolle
- Franz Schubert: Kvintetti pianolle ja ousille D-duuri, "Forelli"

- klo 15 *Klassista lapsille*, Fish&Soul -satamafestivaali, Kalasatamantie 153, Klamila, vapaa pääsy

Kaakon Kamarimusiikki meet Fish&Soul! Suositun satamafestivaalin päiväohjelmassa ensimmäistä kertaa mukana klassisen musiikin tuokio lapsille.

- klo 18 *Yllätysten ilmatat Kiessin Vintillä*, 22,50/25 euroa
- klo 20 Kiessin Kalaasit, buffet-illallinen Kahvila Kiessissä, 32 euroa, Harjun Hovi, Tallitie 18, Ravijoki. Festivaalin perinteinen loppuhuipennus huikeiden musiikkielämysten ja makunautintojen äärellä. Musiikki ei tunne rajoja – teeman hengessä Kaakon Kamarimusiikin virtuoosit loivat yleisölle yllätyksellisten sävelkulkujen ja vaihtelevien tunnelmien myötä unohtumattoman illan. Parhaat muistelot ja elämykset koetaan täällä, komea päätös vuoden 2017 festivaalille. Illallisen

Osta sukuseuran tuotteita

Hannu Tulkki • Liisa Ahonen: Virolahden Tulkkien kuusi sukupolvea Kantavanhemmat, kymmenen sukuhaaraa ja 38 sukua

Nyt saatavana täydennetty ja tarkistettu laitos. Hinta 15 euroa + postikulut

Lasinalunen

Kultaisella sukuseuran vaakunalla varustettua paperista lasinalustaa voidaan käyttää myös kermakannun alla tai kahvileipälautasella. Liinan halkaisija on 12,5 cm. Liinat ovat 20 kappaleen paketeissa. Paketin hinta on 8 euroa + postimaksu.

T-paita ja lippis

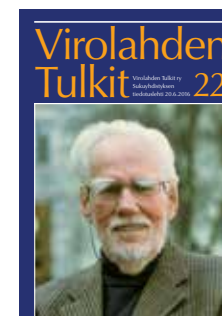
T-paita sukuseuran tekstillä ja vaakunakilvellä. Värity: musta ja vaaleanharmaa, koot: S - XXXL. Hinta 15 euroa.

Lippis. Värity: musta ja harmaa. Hinta 10 euroa. Molempiin lisäksi postikulut.

Vaakunataulu

Virolahden Tulkit -sukuseuran värillinen, A4-kokoinen, kullanvärinen kehyksin varustettu vaakunataulu. Hinta 5 euroa/kpl.

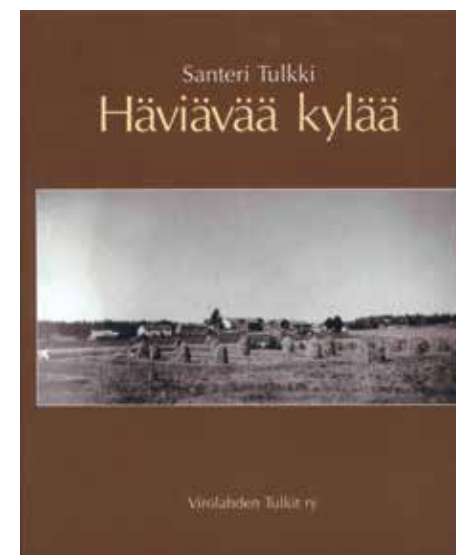

Lehtemme irtonumerot

Virolahden Tulkit -lehteä on nyt ilmestynyt kaksikymmentäkolme numeroa. Vanhoja numeroita on vielä rajoitetusti jäljellä. Niitä voivat niin suvun jäsenet kuin muutkin kiinnostuneet ostaa. Hinta 3 euroa ensimmäinen kpl, 2 euroa seuraavat samalla kerralla ostettuina. Postimaksu lisätään.

Kahviservetit

Sukuseuran vaakunalla varustettuja, tyylikkäitä kahviservettejä. Kata merkkipäivien tai muiden juhlien kahvipöytä hienoilla serveteillä, joihin on painettu oman sukuseurasi kultainen vaakuna. Servetit myydään 20 kappaleen pakkauksissa. Hinta 8 euroa/pakkaus.

Häviävää kylää -kirja

Santeri Tulkin aikanaan kirjoittama kuvaus Yläpihlajan kylästä ja sen asukkaista on tärkeä ja arvokas perusteos jokaiselle suvun kotikylästä ja omasta suvustaan kiinnostuneelle. Sukuseuran julkaisema, ulkoasultaan näyttävä kirja on painettu Gummeruksen kirjapainossa. Jäännösvaraston kappalehinta on alennettu 5 euroksi. Postituskuluina peritään 3 euroa.

Tuotteita saa ostaa Juha Tulkilta, puh. 044 304 6230 tai juha.tulkki@gmail.com

Jonnat&Donnat Junnut&Jannut

NUORTEN SIVUT

Tällä sivulla julkaisemme lasten ja nuorten tekemiä piirustuksia, sarjakuvia, heidän ottamiaan valokuvia tai kirjoittamiaan pieniä tarinoita. Toivon teidän lähettävän lastenne ja lastenlastenne tekemiä tuotteita julkaistavaksi. Toki nuoret itsekin voivat niitä lähettää. Melkein jokaisessa kännykässä on nykyisin kohtuullisen laadukas kamera, joten valokuvien ottaminenkin on helppoa. Piirustukset, valokuvat, kirjoitukset ja sarjakuvat voi lähettää osoitteeseen: Riku Tulkki, Tulkintie 9, 49960 Ala-Pihlaja tai sähköpostiin: riku.tulkki@gmail.com.

Riku Tulkki

Neljä- ja puolivuotiaan Axel Olavi Rutosen piirustus: Lähisukuni

INTOHIMONA JALKAPALLO

HJK Töölö-05 -joukkueen harjoitukset täydessä vauhdissa.

Kohti maalia!

Kävelen maaliskuisena keskiviikkoiltana Helsingin Töölössä sijaitsevan jalkapallokentän, Sonera Stadiumin viheriöllä. Olen saapunut keskelle jalkapalloharjoituksia.

Ottelualueelta kuuluu kannustavaa huutoa ja pelaajat juoksevat kentän laidalta toiselle vauhdikkaasti. Kun pallo syöksyy kohti kentän toisella puolella olevaa maalia, maalivahti torjuu pallon näyttävästi syöksyen maahan. Viimeisen erän loppua kohti peli käy entistä vauhdikkaammaksi. Tuomari viheltää pilliin – rangaistuslaukaus. Peli päättyy tasapeliin. Pian tapaan kentän laidalla kesän aurinkoisia pelisäitä odottavan nuoren ja lupaavan maalivahdin.

Tämä reipas, pian 12 vuotta täyttävä kaveri on **Johannes Tulkki**, Helsingissä asuva koululainen Johannes Toivo Tapani Tulkki.

Hän on **Tapani Tulkin** ja **Jaana Kivipelto-Tulkin** poika ja kuuluu Eerik Sipinpoika Tulkin ja Juho Juhonpoka Tulkin sukuun.

Jalkapallo on harrastuksena liikunnallinen ja osittain myös taktinen laji. Siinä rakennetaan tilanteita, joilla pyritään saamaan peliväline vastustajan maaliin. Maalivahtina pelaamiseen keskittynyt Johannes vaikuttaa aktiiviselta ja reippaalta nuorelta mieheltä, jonka urheilullinen ja energinen asenne tarttuu varmasti joukkueovereihin pelikentällä. Kun tiedustelen harrastuksen yhdistämistä koulun ja opiskelun kanssa, saan vastauksen, jota liikuntaa harrastavalta nuorelta voi odottaa.

– Koulupäivien ohella ehtii hyvin harrastamaan ja viettämään aikaa kavereiden kanssa. Käymme usein jalkapallon lisäksi

Jalkapallossa maalivahti on ainoa pelaaja, joka saa koskea palloon käsillään. Kuvassa Johannes näyttää, kuinka palloa käsitellään pelikentällä.

pelaamassa sählyä, pingistä tai sulkapalloa.

Johanneksen innostus lajiin syntyi nelivuotiaana, kun perhe muutti jalkapallokenttien naapuriin. Viisivuotiaana hän aloitti jalkapallokoulussa. Nyt takana on jo aktiivisia harjoitteluvuotia reilun viiden vuoden verran. Helsingin jalkapalloklubi HJK Töölö-05 -joukkueessa pelaava Johannes on tyytyväinen laadukkaisiin urheilua sekä harrastamista varten tarkoitettuihin ulko- ja sisätiloihin. Hän myös kertoo, että kaikille on löytynyt aina tilaa harrastaa.

– Vaikka yksi kenttä on täynnä, on toisella tai kolmannella kentällä mahdollisuus pelata.

Jalkapallo on ympärivuotinen harrastus, jota harjoitetaan säällä kuin säällä, välillä ulkokentillä ja toisinaan sisähalleissa. Ohjattu

treenejä joukkueen kanssa Johanneksella on kolmena päivänä viikossa, jonka lisäksi hän käy erikseen maalivahdeille tarkoitetuissa harjoituksissa.

– Maalivahtina pelaaminen on tiivistä joukkuepeliä muiden pelaajien kanssa. Täytyy myös olla rohkeutta torjua palloa.

Jalkapallo on antanut paljon hyviä kokemuksia Johannekselle liikunnan suhteen. Harrastus ei jää pelkästään viheriölle vaan laajenee, suurempien kenttien esikuvia seuraten, myös vapaa-ajalle.

– Katson ulkomaalaista jalkapalloa, mutta en niin useasti. Lempijoukkueeni on FC Barcelona ja espanjalainen jalkapallomaalivahti **Iker Casillas** on yksi tämänhetkisistä, pitkäaikaisista suosikeistani.

Johannes on tyytyväinen, että vaikka ei harrastaisikaan vapaa-ajalla liikuntaa, on koulussa tarjottu mahdollisuus siihen.

– Opetukseen sisältyy paljon monipuolisia liikuntatunteja. Ehkä myös koulun kautta on innostusta harrastaa vapaa-ajallakin, koska se on mukavaa. Monet kavereistanikin pelaavat samassa joukkueessa, Johannes tämentää.

Tulevaisuuden suhteen Johanneksella ei ole vielä ollut tarkempia ajatuksia siitä, voisiko mieluisesta harrastuksesta tehdä ammatin. Hän kuitenkin kannustaa jokaista lajia miettivää kokeilemaan muutaman kerran, vaikka ihan kavereiden kesken.

– Kiinnostus erityisesti maalivahtina olemiseen syntyi pikkuhiljaa. Olen monesti haaveillut, että pääsisin pelaajana mahdollisimman pitkälle. En kuitenkaan näe tällä hetkellä urheilua ensimmäisenä ja loogisimpana vaihtoehtona ammatiksi, Johannes kertoo.

Jalkapallo vaatii keskittymistä, kestävyyttä ja uskallusta pelata pallon mukana. Myös tiimityö on asia, jonka Johannes nostaa esille, kun kysyn vinkkejä muille harrastusta pohtiville nuorille.

– Viikonlopun yli kestävät harjoitusleirit joukkueen kanssa ovat mukavia yhteisiä kokemuksia, jotka kehittävät joukkuehenkeä ja pelitaktiikkaa. Jalkapallo on ehdottomasti kokeilemisen arvoinen harrastus. Usein kiinnostus lajiin herää vasta useamman harrastuskerran jälkeen.

Teksti ja kuvat Riku Tulkki

Johannes on tyytyväinen jalkapallomaalivahti. Hyvä joukkueen ja valmentajien yhteishenki auttaa kehittymään pelaajana.

Suomi 100 vuotta

Virolahden Tulkkien sukukokous Pihlajan Mäkipirtillä 5.8.2017

TARKKAILE LUONTOA

Kesällä voi luonnossa nähdä kaikenlaisia ihmeitä. Vasemmalla riikinkukkokehrääjä, joka on Suomessa harvalukuinen, mutta sitä esiintyy koko massa pohjoisinta Lappia myöten. Oikealla komea ritariperhosen toukka vuohenputken kukinnon varrella. Ritariperhonen on kookkaimpia päiväperhosiamme.

Kuva Jaakko Liukkonen

Kuva Jaakko Liukkonen

Uusia jäseniä

Anita Saatsin Antti Eerikinpoika Tulkin sukuhaarasta Maria Tulkin eli Talsin sukua.

Kasper Tulkki Sipi Eerikinpoika Tulkin sukuhaarasta Eerik Sipinpoika Tulkin sukua ja Juho Tahvonpoika Tulkin sukuhaarassa Juho Juhonpoika Tulkin sukua.

Saija Tulkki Sipi Eerikinpoika Tulkin sukuhaarassa Eerik Sipinpoika Tulkin sukua.

Toivotamme uudet jäsenet lämpimästi tervetulleiksi sukuseuraamme. Yhdistyksemme jäsenmäärä on nyt 176.

In memoriam

Pekka Anttila kuoli 11.10.2016. Hän oli syntynyt 21.11.1931 Ala-Pihlajassa. Hän oli Juho Tahvonpoika Tulkin sukuhaarassa Taneli Juhonpoika Tulkin sukua ja Liisa Juhontytär Tulkin sukuhaarassa Maijaliisa Harjun sukua.

Terttu Haaja kuoli 24.7.2016. Hän oli syntynyt 9.7.1928 Ylä-Pihlajassa ja oli Antti Eerikinpoika Tulkin sukuhaarassa Taneli Antinpoika Tulkin sukua.

Jussi Hytti kuoli 18.7.2016. Hän oli syntynyt 6.11.1940 Virolahdella ja kuului Sipi Eerikinpoika Tulkin sukuhaarassa Eerik Sipinpoika Tulkin sukuun ja Kristiina Tahvontytär Tulkin sukuhaarassa Tuomas Juhonpoika Lahden, myöhemmin Hytin sukuun.

Antero Tulkki kuoli 29.10.2016. Hän oli syntynyt 5.9.1929 Virolahdella ja kuului Sipi Eerikinpoika Tulkin sukuhaarassa Eerik Sipinpoika Tulkin sukuun.

In memoriam

Veljeni Jussi Hytin muistolle

Kuva Marju Perliä

Jussi syntyi Virolahdella välirauhan aikaan 6. marraskuuta 1940. Hän asui koko ikänsä ja teki elämäntyönsä Virolahdella. Jussi nukkui pois rauhallisesti pitkällisen sairauden jälkeen kesäiltan 18. heinäkuuta 2016.

Jussi oli vanhin viidestä sisaruksesta. Elämäntilanteemme oli siihen aikaan sellainen, että äiti ja isä työskentelivät kumpikin päivät valokuvausliikkeessä ja kotiapulainen hoiti taloutta. Jouduimme luonnollisesti tekemään erilaisia askareita, mutta muuten saimme olla aika vapaasti.

Pihapiirissämme pyöri paljon vähän Jussia nuorempia poikia ja tyttöjä. Jussi kun oli kätevä käsistään, sai hän jatkuvasti olla tekemässä leikkiautoja, jousipyssyjä, "rottipallo-mailoja" ym. leikkivälineitä.

Jussi oli innokas kalamies jo poikasena. Keväisin ongittiin säynäviä ja särkiä ja vähän myöhemmin, kun Vimpa nousi jokeen pidettiin heittosiimoja. Muistan kun kerran tultiin "Joensuusta" koko kylän läpi Esa edellä koukku korvassa ja Jussi perässä kantaen

vapaa eikä siimaa saanut katkaista. Isä Arvo katkaisi koukun hohtimilla.

län karttuessa Jussi kiinnostui veneenkennuksesta. Hän alkoi viettää aikaa Mäntylässä, jossa enomme Lautamiehen Matti teki veneitä myyntiin. Jussi omaksui pikkuhiljaa Matilta ja Araston Villeltä veneenkennusopin ja tekikin sitten useita soutuveneitä, pari purjevenettä ja kaksi isompaa moottorivenettä, joista varsinkin "Jehu" oli varsin tunnettu Itäisellä Suomenlahdella. Hän myös suunnitteli veneensä yleensä itse. Jussin suunnittelemissa veneissä tekivät muutkin mm. allekirjoittanut.

Kun veneet suurenivat, myös kalastus muutti muotoaan ja keskittyi enemmän ulkomerelle. Lukemattomat ovat ne retket joita tehtiin lohisiimoille ja taimenverkoille. Araston Ville, Paasin Erkki, Tasan Matti, Lautamiehen Antti, ym olivat niitä kavereita, joiden kanssa itsekin sain olla lohia pyytämässä. Ja niitä lohia kyllä saatiinkin joskus hyvin.

Musiikki oli veneilyn ja kalastuksen ohella Jussin rakkain harrastus. Hän lauloi ahkerasti mieskuorossa usein solistina, ja esitti myös yksinlaulua eri tilaisuuksissa. Myös Kaakon kamarikuorossa hän laului.

Laulun lisäksi hän soitti selloa Musiikkiyhdistyksen orkesterissa. Soittamista rakkain oli kuitenkin kitara. Ulkotammiossa juhannusillan suussa alkoi porukka kysellä, mahtaako Jussi olla tulossa, ja kun Jehu rantautui joku heti kysymään, onko kitara mukana, ja olihan se yleensä. Monen monet olivat ne illat, jolloin Ulkotammion "makkarakirkossa" iloinen joukko lauloi merimieslauluja.

Monien muiden harrastusten ohella Jussi ehti ottaa osaa myös partiotoimintaan ollen jonkin aikaa myös lippukunnan johtajana.

Jussi oli monilahjakas ja olisi taipunut

moneen ammattiin, mutta olosuhteiden pakosta hän isän sairauden vuoksi joutui ottamaan valokuvaamon toiminnan vastuulleen.

Puolionsa Helgan kanssa he pyörittivät yritystä eläkeikään saakka ja kasvattivat kolme komeata poikaa. Eläkkeellä ollessaan Jussi sai seurata lastenlasten Jonatanin ja Aaron

kasvamista, kunnes paheneva sairaus vei hänet pikkuhiljaa "Villirantaan".

Läheisten ohella Jussia jäivät kaipaamaan laaja ystäväpiiri ja naapurit Virojoella. Uskon, että suru jalostuu hiljalleen kauniiksi muistoiksi.

Esa Hytti

Pekka Anttila

Seurakuntaneuvos Pekka Anttila syntyi 21.11.1931 Virolahden Ravijärvellä. Läisyyksiksen aika koitti 11. lokakuuta 2016. Pekka oli läheistensä rakastama. Häntä jäivät kaipaamaan Meeri-puoliso, lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset perheineen sekä lukuisat ystävät, jotka muistavat hänet hyväntahtoisena ja aina auttavaisena ihmisenä.

Elämäntyönsä Pekka Anttila teki maanviljelijänä synnyin- ja kotitalallaan. Hän joutui jo varhain ottamaan vastuuta tilan hoidosta, kun hänen isänsä kuoli Pekan ollessa 22-vuotias. Kesällä 1954 Pekka Anttila avioitui Pihlajasta kotoisin olevan Meeri o.s. Tulkin kanssa.

Pekka Anttila oli luonteeltaan sovitteleva. Tästä ominaisuudesta oli paljon hyötyä, kun hän kantoi vastuuta yhteisistä asioista. Anttila oli Virolahden kunnanvaltuuston jäsen ja samalla koululautakunnan puheenjohtaja vuosina 1973-1984. Kunnanhallituksen jäsenenä hän oli v. 1966-1968. Hän toimi pitkään myös Osuuskauppa Ympyrän hallintoneuvoston jäsenenä ja Virolahden Osuuspankin luottamustoimissa.

Merkittävimmän uransa Pekka Anttila teki Virolahden seurakunnassa. Hän oli kirkkovaltuuston jäsen peräti 35 vuotta vuosina 1968-2002, joista vuodet 1979-2002 valtuuston puheenjohtajana.

Ystävyyssuurakuntatyö oli erityisesti Pekan sydäntä lähellä. Hän teki urauurtavaa työtä, kun Virolahden seurakunta solmi ystävyyssuhteet niin Emmasten seurakuntaan Eestissä kuin Koskenkylän seurakuntaan Venäjällä. Hän vieraili lukuisia kertoja näissä seura-

kunnissa ja isännöi vastavierailulle tulevia.

Ansioistaan seurakuntaelämän kehittäjänä tasavallan presidentti myönsi Pekka Anttilalle seurakuntaneuvoksen arvonimen 2003. Vuonna 1993 hän oli saanut Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan ansioristin.

Harrastuksista Pekalle olivat tärkeitä metsästys ja hevoset. Hän oli viimeinen elossa oleva Ravijärven Metsästäjät ry:n perustajajäsen. Hän kävi mielellään raveissa ja nuorempana myös ohjasti ravihevosia.

Tutustuin itse Pekkaan, kun aloitin papin työt vuonna 1992. Hän oli nuorelle papille ja kaikille seurakunnan työssä oleville rohkaiseva ja turvallinen tuki.

Kiitollisuudella Pekkaa muistaen

Matti Astola

In memoriam

Antero Tulkki

syntyi Virolahdella 5.9.1929 ja kuoli 29.10.2016

Päivi-siskoni ja Jukka-veljeni kanssa. Yhteisellä heinäpaalaimella Jokimiesten kanssa saatiin heinät latoon.

Päreitäkkin tehtiin, vaikka aikaa sitten oli peltikatto keksitty. Kaikki tehtiin silloin itse, jopa työkalutkin, että päästiin hommiin käsiiksi. 90-luvulla, kun omakotitalo oli saatu valmiiksi, isä teki kuntoilulaitteen. Lehdessä sen olisi voinut valmiina tilata. Laitteessa oli jalkaprässi – tehty ylijäämäraudoista, ruosteinen käsitanko yms. eriskummallisia rautakappaleita. Ei se esteettistä silmää hivellyt, mutta toimihan se.

Antsa oli intohimoinen urheilija ja urheilun seuraaja. Virolahden Sampo oli kaikki kaikessa. Hän toimi seuran sihteerinä vuosia. Muistan kun kirjoituskone hankittiin meille, että isä sai naputeltua Sammon pöytäkirjat puhtaaksi. Nuoruudessa isä pärjäsi parhaiten keskimatkan juoksijana. Kertoi myös juosseensa 3000 m esteitä. Harrastin itsekin hiihtoa ja yleisurheilua nuorena. Monta vuotta isä toimi kuskina ja suksihoitajana Kymenlaaksoon suuntautuvilla kisamatkoilla.

Tuntui, että kaiken vapaa-ajan isä oli Sammolla tai muissa talkootöissä: lipunmyyjänä, bingonpyörittäjänä, ajanottajana yms., myöhemmin jopa kuiskaajana Sammon näytelmäkerhossa. Antsalla taisi olla myös piirtäjän lahjoja. Niin jotkut tekee vain sitä, mitä osaa, mutta Antsa teki mitä vain.

Antsalle tärkeitä asioita:

- savuhailit, puuro ja perunat
- hitsauslaite, moottorisaha ja vasara
- PM-, EM- ja MM-kisat
- Salpausselän-, Sammon- ja Kaikenmaailmankisat!
- Niin ja halsteri ja vihtat

Marja Tulkki

Muistelen isääni Antsaa. Antsan päivä alkoi joka päivä kuuden maissa aamulla. Hän joi aamukahvit Senjan kanssa ja suuntasi navettaan. Töitä riitti koko päiväksi. Navetassa oli alta parikymmentä lehmää ja vasikoita sekä mullikoita. Kanat kaakattivat kesäisin vintillä, ja vihainen kukko pelotteli meitä lapsia. Polttopuita kärrättiin liiteriin alkukesästä. Puita isä oli tehnyt riihennurkat täyteen. Yksi Iskän intohimoista.

Kesällä työt jatkui lanttujen harvennukella. Rivit jatkuivat aina ikuisuuteen. Siltä silloin tuntui. Lehmät saivat tätä herkkua syksyllä ja äiskä leipoi lohkopiiirakkaa. Sitteen heinätoita. Yhdessä me pellolla hikoiltiin

Virolahden Tulkkien sukuseuran hallitus 2013–2017

Valittu varsinaisessa sukukokouksessa 3.8.2013

Kuva Kalle J. Tulkki

Puheenjohtaja:

Kimmo Tulkki (kuvassa 2. oikealta)
Eerik Sipinpoika Tulkin ja Juho Juhonpoika Tulkin sukua
Laani 10 A 29, 40100 Jyväskylä
Käsi puh. 040 744 7647
kimmo.tulkki@elisanet.fi

Varapuheenjohtaja
ja rahastonhoitaja:

Juha Tulkki (1. vas.)
Eerik Sipinpoika Tulkin ja Juho Juhonpoika Tulkin sekä Anna Tahvontytär Tulkin sukua
Tulkintie 9, 49960 Ala-Pihlaja
Käsi puh. 044 304 6230 tai 0400 754 676
juha.tulkki@gmail.com

Sihteeri:

Erkki Tulkki (1. oik.)
Eerik Sipinpoika Tulkin ja Juho Juhonpoika Tulkin sukua
Raiviotie 5 B, 01690 Vantaa
Käsi puh. 050 358 4508
erkki.tulkki@kolumbus.fi

Muut hallituksen jäsenet:

Marjatta Haaja-Seppälä (3. oik.)
Maria Juhontytär Lahden sukua eli Elias Eerikinpoika Haajan haaraa sekä Mikko Tahvonpoika Tulkin sukua
Välipellonkuja 7, 49510 Husula
Käsi puh. 040 747 4118
marjatta.haaja-seppala@kympp.net

Jaakko Liukkonen (keskellä)
Sukuseuran lehden päätoimittaja
Eerik Sipinpoika Tulkin sukua
Rasinrinne 13 B 38, 01360 Vantaa
Käsi puh. 0400 489 285
liukkonen.jaakko@gmail.com

Jorma Tulkki (2. vas.)
Eerik Sipinpoika Tulkin sukua
Honkatie 60, 49900 Virolahti
Käsi puh. 040 753 4817
jorma.tulkki@gmail.com

Reetta Väänänen (3. vas.)
Helena Antintytär Nopasen sukua eli Eerik Matinpoika Nopasen haaraa
Suokatu 24 A 40, 70100 Kuopio
Käsi puh. 0440 697 233
reetta.vaananen@gmail.com

Virolahden Tulkit ry

Pankkiyhteys FI72 5172 3340 0073 14

Virolahden Tulkkien vaakuna
Suunnittelija Tero Tulkki